

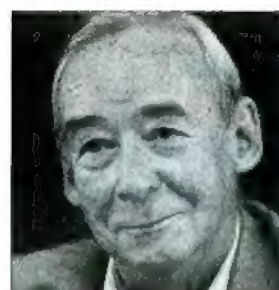
Petersburg -
bliżej Polski

5

Św. Andrzej
Bobola
Apostoł
Kresów

11

Nie można
wszystkiego
upublicznić

13

Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS

znad Niemna

Jedni lubią prostować
ścieżki historii, inni -
historię tych ścieżek

Jacek WEJROCH

18 maja 2007r. Nr 20 (776) Index 63863 Rok założenia 1989

Przesiąknięci pięknem literatury

Międzynarodowa Konferencja Mickiewiczowska
w Grodnie

Swietłana Musienko, Aleksander Nieczuchryn, Wiktor Choriew

Melodie, kolory, zapachy Małej Ojczyzny Adama Mickiewicza" - pod takim tytułem w dniach 14-16 maja przeprowadzono na uniwersytecie grodzieńskim konferencję naukową, która zebrała forum naukowe badaczy z Białorusi, Polski i Rosji. Tegoroczną konferencję organizatorzy przeprowadzili na cześć znanego polonisty rosyjskiego profesora Wiktora Choriewa.

Podczas inauguracji Aleksander Nieczuchryn, wicerektor ds. naukowych uniwersytetu grodzieńskiego, zaznaczył, że konferencja ma głębokie korzenie historyczne, jest reprezentacyjna oraz tradycyjnie zebrała przedstawicieli nauki z różnych krajów.

Władimir Omielko, kierownik Wydziału Ideologicznego Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego, przywitał gości w imieniu władz obwodowych, podkreślając, że w Grodnie powstała dobra szkoła filologiczna. Opowiedział również o dynamicznym rozwoju obwodu.

Konsul w Konsulacie Generalnym RP w Grodnie, Zofia Szmyd, przekazała na ręce prof. Swietłany Musienko i prof. Wiktora Choriewa wydania „Pana Tadeusza” i kwiaty oraz przypomniała o pierwszym

spotkaniu na konferencji z tym niesamowitym człowiekiem, nazywając Wiktora Choriewa ambasadorem kultury polskiej, wkładającym wiele serca w swoją pracę.

W imieniu organizatorów zebranych także przywitał Stanisław Sienkiewicz, prezes PMS, oraz gospodarz - Roman Kozłowski, wicedziekan wydziału filologicznego uniwersytetu grodzieńskiego.

Mówiąc o znaczeniu konferencji i jej duchowym pożytku prof. dr hab. Tadeusz Budrewicz z Krakowa przytoczył słowa Marii Konopnickiej: „Przyrost serca i horyzontów społecznych”, zaznaczając, że w stosunku do kolorów i zapachów zawsze dla niego pozostanie Grodno z kolorem niebieskim niezapominajek oraz zapachem chleba.

czytaj na str. 3

ROZNIKA

Córka Ziemi Nadniemeńskiej

Andrzej Krętowski, Wanda Renikowa oraz Elżbieta Dziuk podczas otwarcia wystawy

Rok 2007 jest dla wielbicieli twórczości Elizy Orzeszkowej szczególny. W br. przypada 100. rocznica nadania jej tytułu Honorowego Obywatela Grodna oraz 120. rocznica zakończenia napisania powieści „Nad Niemnem”, a 18 maja przypada 97. rocznica jej śmierci.

czytaj na str.12

POLSKA

Lustracja lustracji

Ukazał się tak długo oczekiwany Dziennik Ustaw nr 85 z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego w sprawie lustracji. Wcześniej Trybunał uznał za niekonstytucyjne 39 zapisów nowego prawa lustracyjnego - na 77 ocenianych.

Tym samym niekonstytucyjna w pełni prawa jest m.in.: lustracja ogółu dziennikarzy i naukowców; wzór oświadczenia lustracyjnego wraz z załącznikiem, sankcja w postaci utraty mandatu za niezłożenie oświadczenia przez osobę wybraną w wyborach powszechnych i będącą w trakcie kadencji; spisy osób, które miały współpracować z tajnymi służbami PRL; udostępnianie akt IPN naukowcom i dziennika-

rzom. Podmioty, które miały do 15 maja wystąpić oświadczenia do IPN, nie muszą już tego robić.

Według części prawników, gdyby orzeczenie nie zostało opublikowane do 15 maja, to osoby, które nie złożyły oświadczeń lustracyjnych, mogłyby zostać pociągnięte do odpowiedzialności.

Nie wiadomo, co stanie się z przesłanymi do Instytutu Pamięci Narodowej oświadczeniami lustracyjnymi. Jak powiedział rzecznik IPN Andrzej Arseniuk, należy poczekać na uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie.

PAP/AD

**Dom Polski w Lidzie serdecznie zaprasza
na Koncert Solistów Pieśni Słowiańskiej,
który odbędzie się 20 maja o godz. 15.00**

Serdecznie zapraszamy
na **Uroczyste Zakończenie Roku Szkolnego,**
które odbędzie się **27 maja** w Domu Polskim w Lidzie o godz. 15.00

Głos znad Niemna
Cena prenumeraty:
1 mies. - 3000 rub.

Serdecznie zapraszamy!

Międzynarodowy Festiwal Poloneza 2007

Program

1 dzień - 19 maja sobota

godz. 10.00 - Spotkanie przy wiecznym ogniu przy wieży, ul. Puskina
 godz. 10.30 - Przejście korowodu zespołów do Domu Kultury
 godz. 11.00 - Uroczyste rozpoczęcie Festiwalu.
 godz. 11.30 - Koncerty zespołów
 godz. 15.00 - Koncert w parku nad Kanałem Ogińskiego
 godz. 18.00 - Zakończenie Festiwalu

2 dzień - 20 maja niedziela

godz. 9.00 - msza św. w kościele pw. NMP
 godz. 10.20 - Wycieczka do Sanktuarium Matki Boskiej Żyrowickiej
 13.00-14.00 - Obiad
 14.00 - Wycieczka do siedziby Pułowskich w Albertynie.
 Podczas Festiwalu w mieście odbędzie się wiele imprez towarzyszących m.in.:
 - Wystawa prac malarzy;
 - Wystawa rękodziela artystycznego;
 - Festyn;
 - Korowód zespołów artystycznych

ROZWIĄZANIE KONKURSU

W nr. 16 Głosu proponowaliśmy naszym Czytelnikom konkurs przysłów polskich.

Oto rozwiązanie zadania:

1. Im dalej w las, tym więcej drzew.
2. Zgoda buduje, niezgoda rujnuje.
3. Kto pyta, nie błądzi.
4. Kto śpiewa, dwa razy się modli.
5. Czego się Jaś nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał.
6. Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.
7. Nie suknią zdoobi człowieka, lecz rozum.
8. Cierpliwość mury przebija.
9. Z małej chmury wielki deszcz.
10. Rozum powiada: wiek z chwili się składa.
11. Co kraj, to obyczaj.
12. Nie ma dymu bez ognia.
13. Ten nie kończy, kto nie zaczyna.
14. Co dziś opuścisz, jutro nie dogonisz.
15. Gdzie diabeł nie może, tam babę pośle.
16. Jak cię widzą, tak cię piszą.
17. Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.
18. Ludzi słuchaj, a swój rozum miej.
19. Mowa jest srebrem, a milczenie złotem.
20. Ryby łowią sieciami, ludzi pięknymi słówkami.

Wśród licznie nadesłanych odpowiedzi prawidłowych odpowiedzi udzieliła tylko **Teresa Boltromun ze wsi Bastuny rejonu werenowskiego**. Nasze gratulacje! Wysyłamy do Pani książkę Wiesławy Szymborskiej „Wiersze wybrane”. Piękne wydania Ryszarda Kapuścińskiego i Tadeusza Różewicza przechodzą do następnego konkursu. Dziękujemy naszym czytelnikom: Oldze Nicyporuk, Grzegorzowi Sierakowskiemu i Małgorzacie Pietruszce z Homla, Małgorzacie Maksimowicz z Grodna, Halinie Bielskiej z Połoczan i innym oraz zapraszamy do udziału w kolejnych konkursach Głosu.

W liście do redakcji zwyciężczyni napisała:

Jestem waszą czytelniczką od dawna. Prenumerowałam nawet 2 egzemplarze w tym roku - dla siebie i dla syna, który lubił czytać opowiadania o losach ludzi na tej ziemi. Teraz on wyjechał na pracę do Rosji.

Urodziłam się 13 września 1939r. - 4 dni żyłam „za polskim czasem”. Do polskiej szkoły nie chodziłam, ponieważ gdy podrosłam, jej nie było. Czytać i pisać po polsku nauczył mnie w domu ojciec - gospodarz rolny, zanim poszedł do ruskiej szkoły, dlatego gramatyki polskiej dobrze nie znam.

Boli mnie bardzo ten rozłam w ZPB. Wielka szkoda jest wyrządzona rozwojowi polskości. Dobrze, że Państwo utrzymaliście się i wychodzi Głos, na który czekam każdego piątku...

Teresa BOLTROMUN

KONKURS

Komiks o Powstaniu Warszawskim

Rozpoczęła się trzecia R edycja ogólnopolskiego konkursu na komiks o Powstaniu Warszawskim „Epizody Powstania Warszawskiego”. Gorąco zapraszamy do udziału w konkursie wszystkich zainteresowanych — grafików, rysowników, scenarzystów — zarówno tych znanych, jak i początkujących.

W związku z tym, iż w tym roku chcemy zachęcić do udziału rysowników także polonijnych, dlatego prosilibym o poinformowanie o tym konkursie jak największe grono osób z Państwa środowiska poprzez zamieszczenie informacji w polonijnej prasie i serwisach internetowych.

Najlepsze z prac zostaną opublikowane w formie antologii komiksowej „Epizody Powstania Warszawskiego”.

W ramach puli nagród ufundowane będą nagrody pieniężne.

Termin składania prac upływa z dniem 10 lipca 2007 roku. Ogłoszenie wyników i rozdanie nagród odbędzie się 25 lipca 2007 roku.

Organizatorem konkursu jest Wydawnictwo PRINT PARTNER. Patronat Honorowy nad konkursem objął Związek Powstańców Warszawskich. Konkurs jest

dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Patriotyzm jutra”.

Regulamin konkursu, szczegółowe informacje oraz wybór materiałów pomocniczych można znaleźć na stronie www.pw44.pl.

Bliższych informacji może udzielać Sławomir Bielicki tel. +48 602 214 998 lub e-mail s.bielicki@pw44.pl

Zapraszamy!

Klub Sportowy „Batory” serdecznie zaprasza wszystkich chętnych do wzięcia udziału w turniejach tenisa stołowego oraz warcabów, które odbędą się 19 maja w Polskiej Szkole w Grodnie.

Rejestracja uczestników - godz. 9.30.

Rozpoczęcie zawodów - godz. 10.00.

Zawody odbędą się w kategoriach wiekowych:
 1 grupa - 15 lat i młodsi
 2 grupa - 16-30 lat
 3 grupa - 31 lat i starsi
 Na zwycięzców czekają nagrody!

WYSTAWA

W siedzibie Związku Polaków na Białorusi w Grodnie (ul. Dzierżyńskiego 32) w dniach 24 maja - 5 lipca można podziwiać wystawę fotografa-amatora Tadeusza Zielenskiego pt. „Iran i Albania okiem amatora”

godz. pracy: 11.00 - 16.00.

Wstęp wolny. Serdecznie

zapraszamy!

Wyrazy głębokiego żalu i szczerego współczucia księdzu prałatowi Wincentemu Lisowskiemu z powodu śmierci

†
 śp. MATKI

składa Stanisław Steckiewicz z rodziną

Przesiąknięci pięknem literatury

Międzynarodowa Konferencja Mickiewiczowska w Grodnie

ciąg dalszy ze str. 1

Prof. Józef Bachur z Gdańska nawiązując do tematyki konferencji i bogactwa twórczości poety podkreślił, że „Mickiewicza starczy na długie potem”, on uczy życia, pomaga być ludźmi. Mówiąc o Wiktorze Choryewie, którego zna od wielu lat, zaznaczał jego zdumiewającą prostotę i serdeczność.

Pomysłodawcą tej konferencji - prof. Swietłana Musijenko, powiedziała wiele ciepłych słów pod adresem profesora Choryewa, swego promotora naukowego, który stał u początków założenia katedry polonistyki grodzieńskiej, będąc w czasach sowieckich przewodniczącym Stowarzyszenia „Rosja-Polska”, był obecny na wszystkich ważnych przedsięwzięciach katedry oraz wspierał duchowo poczynania naukowców grodzieńskich.

O Mickiewiczu i Grodzieńszczyźnie

Podczas pracy w sekcjach naukowcy w swoich referatach w językach białoruskim, rosyjskim i polskim sięgali po bogaty dorobek Adama Mickiewicza. Między innymi wypowiadano się o bohaterce z narodu w „Balladach i romansach”, koncepcji bohatera „Konra-

Rejestracja uczestników konferencji

da Wallenroda”, świetle i dynamizmie czerni oraz „Litwie” i „Litwinach” w „Panu Tadeuszu”, zaścianku szlacheckim jako elemente ojczyzny i in. Sięgnęto również do twórczości innych pisarzy i poetów oraz tematów związanych z Kresami u Franciszka Karpińskiego, obrazów Wilna w poezji, sytuacji pogranicza i jej wpływu na etos kultury, Ryszarda Kapuścińskiego - poleszuka z Pińska i in.

Przedstawiono jak twór-

cość Adama Mickiewicza białoruscy malarze uwiecznili na płótnie oraz jak prezentowany jest dorobek znanego ziomka na wykładach literatury w szkole.

Organizatorzy - katedra filologii polskiej uniwersytetu oraz ZS Polska Macierz Szkolna - dołożyły wszelkich starań, aby naukowcy mieli możliwość nie tylko wymiany zdań, podzielenia się wynikami swoich badań, ale i wyjeżdżając nad Kanał Augustowski - podziwiania piękna Grodzieńszczyzny - Małej Ojczyzny Mickiewicza.

Tatiana ZALESKA,
fot. J. WANIUKIEWICZ

Inauguracja konferencji

Głosowi

Zbigniew ANTOSZEWSKI, Łódź:

- Jestem pierwszym absolwentem profesora Wiktora Choryewa. Jest to najlepszy polonista na terenie byłego Związku Radzieckiego, a szczególnie jeżeli chodzi o literaturę polską współczesną. Ten człowiek zna nie tylko literaturę, a i wszystkich literatów, krytyków oraz badaczy związanych z tą dziedziną ze Związku Literatów oraz Instytutu Badań Literackich.

Był głównym doradcą przy Komitecie Centralnym Związku Radzieckiego w sprawach, gdy np. decydowano co będzie tłumaczone z literatury polskiej jeszcze w tamtych czasach. To człowiek niesamowity. Przedstawiciel grupy ludzi, którzy się „otarli” o Polskę i byli trochę rewizjonistami, bardziej prozachodni, nieskrępowani, niż typowi Rosjanie. Klóciłem się z nim wiele razy podczas badań, bo chciał prowadzić pryncypialną linię, ale był w tym sensie uступliwy, że przyjmuje argumenty. Bardzo się dobrze z nim pracowało.

Ze swoją żoną Niną Ponomarewą, bułgarką, pracującą razem w Instytucie Słowianoznawstwa i Bałkanistyki oraz tworzącą wspaniały klimat. Wszyscy, kto z polonistów przyjeżdża do Moskwy, u nich goszczą. Mianowicie najczęściej decyzji podjęto w jego domu, na Profsojuznej. Żona też jest nasiąknięta polskością, wszystkich dobrze zna i jest bardzo gościnną. To jest klimat tych ludzi. Wiktor Choryew to taka otwarta ruska dusza, łatwo z nim się rozmawia, człowiek nie boi się mu coś powiedzieć. Jest surowy, ale demokratyczny.

Literaturę zna nie z książek, a ze źródeł - od literatów. To człowiek, który trzyma puls życia w ręku.

Mam bardzo dobre wrażenia po konferencji. Byłem w Grodnie ponad dziesięć lat temu i muszę powiedzieć, że miasto zmieniło się znacząco.

Wiktor CHORYEW, Moskwa:

- Temat konferencji jest bardzo ciekawy. Adam Mickiewicz to temat nie do wyczerpania i sądzę, że starczy na parę pokoleń. To nie tylko jeden z największych poetów słowiańskich, ale należący do historii kultury światowej. To nie jest pierwsza konferencja dotycząca twórczości Mickiewicza, a pewne ogniwo w całym łańcuchu. Co roku kolejne pokolenie bada nowe ujęcie twórczości Mickiewicza i zawsze wzrastająca się nasza wiedza o poecie. W czasach radzieckich twórczość Mickiewicza była traktowana wyłącznie przez pryzmat demokracji rewolucyjnej, poeta przedstawiany był jako internacjonalista, demokrat rewolucyjny. Później twórczość jego przedstawiono jako walkę o niepodległość Polski. Teraz widzimy, że jest bardziej bogata i dotyczy nie tylko konkretnych sytuacji historycznych, ale również problemów metafizycznych, wiecznych - jak śmierć, życie, miłość. Mickiewicz jest głęboki. Każda konferencja dodaje nowych odcieni, wydobywa z głębi nowe motywy i sytuacje.

Chodzi także o porównanie jego twórczości z innymi przedstawicielami kultury słowiańskiej. Paralele są ważne. Jeden z polskich badaczy powiedział, że niezależnie od tego, czy czytał ktoś Mickiewicza, czy nie - nie zdając sobie sprawy - on myśli Mickiewiczem. Mickiewicz stworzył pewne kanony myślenia, przyczynił się do powstania tzw. polskości.

W twórczości jego powstały pewne stereotypy, które dotychczas są żywe. Są to ważne stereotypy, dotyczą odbioru życia. Polski romantyzm określił życie duchowe Polski iluś tam pokoleń, w tym sensie Mickiewicz jest bardzo ważny. Z nim jest związana polskość.

W dniu dzisiejszym w Rosji Mickiewicz nie jest aż tak popularny, jak kiedyś. Spad ten nie dotyczy wyłącznie twórczości Mickiewicza, a w ogóle literatury w epoce telewizji i Internetu. Literatura polska zawsze była w Rosji popularna i usiłujemy, aby ten interes nie ugasł. Nie mówiąc o konferencjach naukowych, chodzi o wydawnictwa. Ukazały się nowe tłumaczenia leningradzkiego poety Stanisława Świackiego - przetłumaczył na nowo „Pana Tade-

usza”. Miałem szczęście to wydać. Wydałem także zbiór - całość mickiewiczowskiej poezji. Teraz Stanisław Świacki przetłumaczył na nowo „Konrada Wallenroda”. Można powiedzieć, że każda epoka przynosi coś nowego, szkoła tłumaczenia rozwija się. Obecnie wznowiany wydawnictwo „Krymskich sonetów”.

Badania polonistów rosyjskich są prowadzone na trzech kierunkach: jest to naukowo-badawcza praca w zakresie historii literatury, popularyzacja oraz działalność propagandowa. Temat polski zajmuje znaczące miejsce w pracach badawczych Instytutu Słowianoznawstwa. Specjaliści Instytutu zajmują się historią, kulturą i językami wszystkich krajów słowiańskich. Tym nie mniej literatura polska zwraca na siebie wiele uwagi. Wykazała to, między innymi, międzynarodowa konferencja naukowa na temat twórczości Bolesława Prusa, jego kontaktów z kulturą rosyjską. Materiały zaprezentowane przez polonistów rosyjskich, były bardzo ciekawe, co podkreślił także nasz koleś polscy. Do druku przygotowywany jest nader solidny tom, w którym znajdują się referaty wygłoszone praktycznie przez wszystkich uczestników konferencji. Także wkrótce ma ukazać się nie mniejsza pod względem objętości edycja pod tytułem „Adam Mickiewicz i romantyzm polski w kulturze rosyjskiej”. Przywiązujemy wielką wagę do drukowania podobnych zbiorów, gdyż zapewnia to szerokim kręgom czytelników możliwość zapoznania się z naszą działalnością. Z roku na rok rośnie liczba przekładów dzieł pisarzy polskich na język rosyjski. W minionym roku praktycznie zakończono wydanie dzieł wszystkich Stanisława Ignacego Witkiewicza, ukazały się nowe przekłady utworów Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza. Białoruś ma swoich tłumaczy. Mam w swojej bibliotece dwa tłumaczenia na język białoruski. Teraz wymiana książek pomiędzy Rosją, a Białorusią jest bardzo utrudniona. Tłumaczenia rosyjskie nie docierają tu masowo. Pewne egzemplarze przywożę do bibliotek naukowych odwiecznych uczelni.

Spisała Tatiana ZALESKA

AKTUALNOŚCI

Społeczeństwo

Parlament przygotowuje zasadnicze zmiany w sposobie obliczania elementów. Przystanie się opłacać dość częste ukrywanie wysokości dochodów. Alimenty nie będą mogły być niższe niż 5 tak zwanych stawek bazowych. Planuje się również wprowadzenie kar za spóźnienia w opłatach.

Najbardziej atrakcyjnie wygląda jednak propozycja deputowanych, aby wprowadzić uzgodnioną wysokość alimentów. Kwotę ustaliliby między sobą rodzice. Dotychczas wysokość alimentów była uzależniona od zarobków, dlatego niektórzy starali się ukryć wysokość dochodów, aby płacić jak najmniejszą sumę.

O 5 proc. zdrożały w naszym kraju paliwa. To już druga znacząca podwyżka cen paliw w tym roku. Lit benzyny 95-oktanowej kosztuje 2200 rubli. Za lit oleju napędowego trzeba zapłacić ponad 1,5 tys. rubli. Wcześniej paliwa w naszym kraju zdrożały w styczniu średnio o 5 proc. W grudniu paliwa również zdrożały o prawie 5 proc. Białoruski koncern naftowy wzrost cen na paliwo tłumaczy wzrostem ceny na importowaną ropę.

Uprawdzone 5 maja w Nigerii Białorusinka Irina Ekpo-Umo wróciła 16 maja do domu - informację tę potwierdziło Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

14 maja startowała w Brześciu wyprawa wodno-turystyczna „Pamięć”, którą Klub Młodych Marynarzy z Brześcia zorganizował z okazji 62. rocznicy Dnia Zwycięstwa. Podobne przedsięwzięcie organizowane jest po raz trzeci. W tegorocznej wyprawie statkiem „Frost” udział biorą 38 osób. Uczestnicy wyprawy odwiedzą miejscowości walczyły Depo-Pińskiej oraz udadzą się Kanałem Dniepro-Bużskim do Pińska.

Pogoda

„Weekendowe” wichury pozbawiły prądu ponad 300 miejscowości w kraju. Nie obeszło się bez ofiar. Wiadomo już o trzech osobach rannych oraz dziecku śmiertelnie rannym przez piorun. Najbardziej ucierpiała zachodnia Białoruś - a więc tereny sąsiadujące z Polską. W Grodnie drzewo powalone na linie przesyłowe pozbawiło prądu kilka dużych zakładów pracy. W Brześciu do rzeki zwałił się żuraw portowy. Skutki awarii likwidują specjaliści Ministerstwa ds. Sytuacji Nadzwyczajnych oraz brygady elektryków.

Rosja-Białoruś

Udało się rozwiązać sprawę dostaw wyrobów mięsnych do Rosji. Zapasy mięsa zgromadzone w chłodniach w ciągu najbliższych dni zostaną sprzedane do Rosji zgodnie z kontraktami. Uzgodniono również kontynuację atestacji mleczarni i zakładów drobiarskich. Wcześniej tylko 3 białoruskie zakłady mięsne uzyskały zgodę eksportu produkcji do Rosji.

IAR/NAVINY/BELTA/HB

FOTO W Głosie

W Lodowym Pałacu Sportu w Grodnie w dniach 12-13 maja odbył się Międzynarodowy Turniej Tańca Sportowego, który zebrał ponad 100 par z Białorusi, Polski, Litwy i in. państw.

HB

Ceny paliw 17 maja 2007

Koncern „Bielorusnieft-Grodnoobłnieftieprodukt”			
H-80	AI-92	AI-95	Olej napędowy
1530	1930	2200	1530

Kurs walut Banku Narodowego 17.05.07r.

USD	LTL	RUB	PLN	EUR
2145,00	844,90	83,34	771,08	2917,20

Informacji udzieliła służba

SPAS001 tel. 180

CNAC001

Lato - 2007

Ma być upalne, zadbajmy jednak, by było ciekawe

W ubiegłym tygodniu w Grodnie odbyła się tradycyjna już wystawa-kiermasz usług turystycznych „Lato-2007”. W sali wystawowej przy ul. Orzeszkowej w ciągu trzech dni pracowały 17 agencji turystycznych naszego miasta.

Każdy mógł tu wybrać coś dla siebie: wyjazd zagraniczny - uzdrowski lub turystyczny, wyjazd weekendowy np. do Petersburga lub Kijowa i oczywiście odpoczynek w malowniczych zakątkach naszego kraju.

Agencje „Niemnowo-Tur” oraz „Kolada-Tur” zaprezentowały nowe możliwości odpoczynku nad Kanałem Augustowskim. Są to i spływy kajakowe, wycieczki do strażnicy granicznej, zwiedzanie XVIII-wiecznego pałacu Wołowiczów w Świacku oraz fortecy z okresów I i II wojen światowych. Szczególną atrakcją jest również możliwość wycieczki statkiem „Niemn”.

Podczas wystawy można było nie tylko zapoznać się z propozycjami turystycznymi, ale i uzyskać informacje na temat ubezpieczeń, w tym podczas wyjazdu za granicę. Wakacje i wyjazdy są okresem wzmożonej aktywności naszych dzieci i nas samych, zadbaj więc należy o to, by upłynęły jak najpomyślniej. Ubezpieczenie, które kosztuje zaledwie kilka USD, w razie wypadku, które jak wiadomo chodzą po ludziach, zapewni Państwu odszkodowanie w wysokości nawet 70000 USD.

Większość grodnian, z którymi rozmawiałam podczas wystawy turystycznej, interesowały wyjazdy zagraniczne - przeważnie do Turcji i Bułgarii. Ucieszył mnie jednak bar-

dzo fakt, iż coraz więcej z roku na rok przychodzi do agencji turystycznych osób, którzy chcą odpocząć w kraju - pytali najczęściej o sanatoria lub jeziora brasławskie.

Zauważyłam jeszcze jedną tendencję - coraz popularniejsze stają się wyjazdy weekendowe. Często pytali o nie rodzice, których dzieci nie wyjeżdżają na wakacje. Chcą w ten sposób urozmaicić swoim pociechom lato. Pamiętam do tej pory, jak będąc w 6 klasie, pojechałam z bratem do Kijowa i Lwowa - niezapomniany pobyt w Teatrze Operetki, wycieczkę po Ławrze Kijowskiej oraz Cmentarzu

Orląt we Lwowie. Wiem na pewno, że takich rzeczy się nie zapomina, że pozostają w naszych sercach w formie emocji i wspomnień.

Jednak na Białorusi też jest bardzo dużo miejsc, które zasługują na uwagę i dorosłych, i dzieci. Oto niektóre tylko propozycje agencji „Kolada-Tur”: „Starożytny Zamki Białorusi” - Nowogródek, Mir, Nieśwież, Świteż, „Szlakiem Adama Mickiewicza”, „Świątynie Białorusi”, „Starożytny Brześć”, „Miasto Twórców” oraz wiele innych. Wybór należy do Państwa.

Helena BOHDAN,
fot. J. WANIUKIEWICZ

GRODNO

Z troską o rodaków

W dniach 16-17 maja w Grodnie odbyło się posiedzenie Komisji Stałej Rady Republiki Zebrania Narodowego ds. Międzynarodowych oraz Bezpieczeństwa Narodowego. Nikołaj Czerhiniec, przewodniczący komisji, podczas konferencji prasowej zapoznał dziennikarzy z omawianymi przez specjalistów tematami. Czołowe miejsce wśród nich zajęły zagadnienia nurtujące mniejszość białoruską poza granicami kraju.

Podjęto decyzję o stworzeniu w Radzie Republiki specjalnego sektora, który by się zajmował pracą i kontaktami z rodakami mieszkającymi w innych państwach. W skład tego sektora weszli przedstawiciele Rady Republiki, zainteresowanych ministerstw i urzędów, a kierownictwo im powierzono Natalii Gołubiewej, zastępcy kierownika działu społeczno-kulturalnego w Radzie Republiki.

- Poza granicami kraju mieszka około 3,5 mln Białorusinów - zaznaczył Nikołaj Czerhiniec. - Chcemy aktywizować pracę z rodakami, ponieważ odczuwają oni braki informacyjne. Brakuje im kontaktu z krajem pochodzenia, z kulturą

W ramach posiedzenia członkowie komisji odwiedzili siedzibę Związku Polaków na Białorusi i zapoznali się z pracą naszej organizacji

i literaturą, podręczników do nauki języka. Nie ukrywamy, że chcemy poprzez naszych rodaków dotrzeć do krajów ich zamieszkania z rzetelną informacją o Białorusi.

Za jedną z możliwości

współpracy z rodakami poza krajem oraz pomocy Białorusinom w krajach ich zamieszkania komisja uznała stworzenie w tych krajach centrów kultury białoruskiej. O planach i propozycjach w tej kwestii

opowiedział Władimir Drazyn, Ambasador RB na Litwie. W najbliższym czasie takie centrum ma powstać w Izraelu.

Helena BOHDAN,
fot. J. WANIUKIEWICZ

Petersburg - bliżej Polski

Pierwszy Dom Polski w Federacji Rosyjskiej

Małżonki prezydentów Polski i Rosji - Maria Kaczyńska i Ludmiła Putin - wspólnie otworzyły Dom Polski w Petersburgu. W uroczystości uczestniczyła gubernator miasta, Walentyna Matwiejenko.

Przemawiając w czasie uroczystości Maria Kaczyńska podziękowała wszystkim, którzy przyczynili się do otwarcia Domu.

- Chciałabym, by to był dom otwarty, w którym Polacy będą się czuli, jak u siebie, a wszyscy którzy interesują się Polską mogli dowiedzieć się więcej o naszym kraju - powiedziała Maria Kaczyńska.

Ludmiła Putin podczas uroczystości powiedziała, że „to bardzo dobrze, iż tutaj, w Petersburgu, powstaje ta polska wyspa. Otwarcie Domu Polskiego uważam za ważne wydarzenie dla umocnienia przyjaźni między naszymi narodami i krajami”.

Uczestnicząca w uroczystości gubernator Petersburga, Walentyna Matwiejenko przypomniała, że miasto łączy z Polską 300-letnie więzi. Polskie poselstwo zostało tu otwarte zaraz po założeniu miasta - podkreśliła.

Wiceminister spraw zagranicznych Paweł Kowal pozytywnie ocenił spotkanie Marii Kaczyńskiej

Ludmiła Putin i Maria Kaczyńska na otwarciu Domu Polskiego w Petersburgu. Dla pierwszej polskiej damy pierwszy w jej życiu pobyt w Petersburgu był wyjątkowo wzruszający, bowiem był związany z jej matką, która żyła w mieście nad Newą, a potem często o tym wspominała

z Ludmiłą Putin. Zdaniem Kowala, takie spotkania są ważnym elementem relacji polsko-rosyjskich. Wiceszef polskiej dyplomacji zaznaczył jednak, że nie mają one ściśle politycznego znaczenia, mogą jednak wpłynąć korzystnie na atmosferę stosunków polsko-rosyjskich.

Dom Polski to zakupiona, wyremontowana i wy-

posażona ze środków przeznaczonych przez polski senat placówka polonijna. Kwota dotacji wyniosła ponad 2 mln zł.

Według senackich danych, liczbę osób polskiego pochodzenia zamieszkujących St. Petersburg szacuje się na minimum 8,5 tys. (według ostatniego w ZSRR spisu powszechnego z 1989r.), a maksimum 100

tys.

O prawdopodobieństwie tej drugiej liczby świadczą często spotykane deklaracje o polskim pochodzeniu i identyfikacji z kulturą polską. Polonia petersburska jest silnie zasymilowana i w przeważającej części mówiąca wyłącznie po rosyjsku.

IAR/PAP/TVP/AD

POLSKA

Polska zastrzega swoje stanowisko dotyczące weta w sprawie unijno-rosyjskiego porozumienia o współpracy - wynika z wypowiedzi szefowej polskiej dyplomacji Anny Fotygi, która uczestniczyła w Brukseli w spotkaniu szefów dyplomacji.

Szefowa polskiej dyplomacji Anna Fotyga podtrzymała w Brukseli polskie weto na rozpoczęcie rozmów o nowym porozumieniu UE-Rosja, żądając zniesienia rosyjskiego embarga na polskie towary i unijnych gwarancji solidarności i bezpieczeństwa energetycznego.

Polska minister wskazała, że udzielenie zgody na rozpoczęcie negocjacji o nowym porozumieniu o partnerstwie i współpracy UE-Rosja Polska uzależnia także od przyjęcia przez UE deklaracji politycznej, w której Unia zobowiązała się do zapewnienia bezpieczeństwa Polsce i innym nowym krajom członkowskim oraz do solidarności z nimi.

Minister Fotyga powiedziała, że jest niezadowolona z dotychczasowych niemieckich przygotowań szczytu w Samarze.

53 proc. badanych przez CBOS uważa, że Polska jest krajem, w którym żyje się bezpiecznie; 43 proc. wyraża przeciwną opinię. Najbezpieczniej czują się u siebie mieszkańcy wsi i małych miast. CBOS podkreśla, że lepsze oceny notował... pod koniec lat 80. ubiegłego wieku. W 1987r. 74 proc. badanych uważało, że w Polsce żyje się bezpiecznie.

81 proc. badanych określa swoje miejsce zamieszkania jako bezpieczne i spokojne. 18 proc. uważa, że żyje w niebezpiecznej okolicy.

44 proc. badanych obawia się, że może paść ofiarą przestępstwa. Co szósty z nich (7 proc. ogółu) odczuwa silny lęk.

Częściej niż o własne bezpieczeństwo Polacy boją się o swoich najbliższych. Lęk przed tym, by ofiarą przestępstwa nie stał się ktoś z najbliższej rodziny, odczuwa aż 53 proc. respondentów.

Na pytanie „Czy zamierza pan/pani w najbliższym roku wyjechać do pracy za granicę?” pozytywną odpowiedź w sondażu „Rzeczpospolitej” udzieliło 12 proc. rodaków pomiędzy 15 a 64 rokiem życia. To w sumie 3,2 mln osób.

Najchętniej Polacy wyemigrowaliby do pracy tam, gdzie i tak jest ich dużo: do Wielkiej Brytanii, Niemiec i Irlandii.

W 2006r. oficjalnie w celach zarobkowych wyjechało za granicę prawie 370 tys. rodaków. Jednak dane GUS nie obejmują ogromnej liczby pracujących na czarno.

PAP/IAR/RMF/AD

WIELKA BRYTANIA

Blair - 10 lat na szczycie

Tony Blair 27 czerwca zrezygnuje ze stanowiska premiera Wielkiej Brytanii. Zastąpi go obecny minister finansów Gordon Brown. Blair zapowiedział też odejście z funkcji szefa Partii Pracy. Blair, niedługo bardzo popularny, teraz często budzi niechęć rodaków.

Pogromca konserwatystów

„Przed dekadą Tony Blair, najmłodszy brytyjski premier od prawie 200 lat, obejmował urząd na fali euforii, która przetrwała się przez kraj” - napisał Reuter.

Dziś, po trzech wyborach parlamentarnych, większość rodaków Blaira ma go już dość. Żołnierze, których wysłał na wojnę, giną w dalekich krajach z powodów, które trudno wyjaśnić. Opozycja energicznie go krytykuje.

W maju 1997r. Blair poprowadził laburzystów do zwycięstwa po 18 latach pozostawania w opozycji. Prasa, także prawicowa, przyznawała, że rozpałił wyobraźnię Brytyjczyków i rozbudził wielkie oczekiwania. Pod jego przywództwem Partia Pracy zerwała z walką klasową i wykreśliła ze statutu zapis o wspólnej własności środków produkcji. Kilka miesięcy po objęciu rządu demonstrował talent medialny, jednocząc kraj po szoku, jakim była śmierć księżnej Diany. Nazwał ją „księżną ludu” i za brzmiało to bardzo szczerze. W parlamencie rozprawiał się z kolejnymi przywódcami Partii Konserwatywnej, demonstrując wręcz nadnaturalne umiejętności prowadzenia debat. Szybko dowiódł, że jest mężem stanu, doprowadzając w 1998r. do tzw. porozumienia wielkopiątkowego, które zakończyło 30-letni konflikt w Irlandii Północnej; ostatecznie porozumienie to sementowane zostało w tym tygodniu, gdy w Irlandii Północnej powstał rząd w ramach podziału władzy.

Reformy finansowe

Blair stanął na czele rządu z ambitnym programem w dziedzinie polityki wewnętrznej. Wraz z ministrem finansów Gordonem Brownem, obecnie swym prawdopodobnym następcą, zwiększył nakłady środków publicznych na służbę zdrowia i edukację. Blair i Brown zezwolili Bankowi Anglii na samodzielne ustalanie stóp procentowych, zdobywając zaufanie rynków finansowych.

Brytania przeżywa najdłuższy okres ekspansji gospodarczej od czasu stworzenia kapitalizmu przemysłowego dwa wieki wcześniej. Ceny domów wzrosły czterokrotnie, bezrobocie spadło, skróciły się kolejki oczekujących na miejsce w szpitalu, zmniejszyła się strefa ubóstwa, poprawiły się wyniki egzaminów szkolnych.

Iracka klęska

Blair obejmował rządy, gdy Zachód nie zdołał powstrzymać rozlewu krwi w Ruandzie i na Bałkanach. Był przekonany, że Wielka Brytania musi działać energicznie na arenie światowej.

W 1999r. Blair i jego przyjaciel, ówczesny prezydent USA Bill Clinton poprowadzili NATO do wojny z powietrza, która wypar-

Wielka Brytania jest monarchią parlamentarną z rządem odpowiedzialnym przed parlamentem. Stolicą państwa jest Londyn. Obecnym monarchą brytyjskim jest królowa Elżbieta II, która zasiadła na tronie w 1952 i została koronowana w 1953. Dzisiaj jej funkcje są głównie ceremonialne, a rzeczywiste rządy spoczywają w ręku premiera.

Wielka Brytania jest bardzo scentralizowanym państwem, w którym Parlament Westminsterский zajmuje się większością spraw politycznych. W ostatnich latach jednak każdy z krajów, wchodzących w skład Zjednoczonego Królestwa poza Anglią, otrzymał własne organa rządowe, zajmujące się sprawami lokalnymi.

W kwietniu 2001r. powszechny spis ludności Wielkiej Brytanii wykazał 58 789 194 ludności, trzecie

największe zaludnienie na terenie Unii Europejskiej (po Niemczech i Francji), co w 2004r. zostało oszacowane na 58 789 194 ludności na terenie całego kraju. 7 517 700 osób to mieszkańcy stolicy państwa - Londynu.

Współcześni Brytyjczycy wywodzą się przede wszystkim z różnych ludów, które osiedliły się w Wielkiej Brytanii przed XII wiekiem - Celtów, Rzymian, Anglosasów i Normanów. W Zjednoczonym Królestwie mieszkają także liczne grupy stosunkowo niedawnych imigrantów z Afryki, Azji i Europy Wschodniej.

Od II wojny światowej Zjednoczone Królestwo przyjęło spore migracje ludności z Europy, Afryki oraz Południowej Azji. W 2001r. 13,1 proc. populacji stanowiły mniejszości narodowe, co wskazuje na najwyższy wskaźnik imigracji w Europie. W niektórych miastach Wielkiej Brytanii procent

mniejszości narodowych jest bardzo wysoki, niemalże zbliżony do połowy ludności danego miasta i tak m.in. w Londynie stanowi 40,1 proc., w Birmingham 34,4 proc., a w Leicester 39,5 proc. W maju 2004r., gdy nastąpiło zwiększenie członków Unii Europejskiej, odnotowano rekordową liczbę imigracji z krajów Europy centralnej i wschodniej, około 500 000 ludności. Zjednoczone Królestwo posiada również wysoki wskaźnik emigracji, w 2006r. zanotowano, że przynajmniej 5,5 mln osób urodzonych w Wielkiej Brytanii mieszka za granicą, a kolejne pół miliona, mieszka i pracuje tam tymczasowo.

Głównym językiem jest angielski, choć w użyciu są także walijski, szkocki gaelicki, irlandzki i szkocki (scots). Imigranci posługują się także swoimi językami, np. urdu.

la siły serbskie z Kosowa. Po 11 września 2001r. Blair zadeklarował, że stoi „ramię w ramię” z Ameryką i związał się z jej nowym prezydentem. Prawicowy Bush był jednak powszechnie znienawidzony w Wielkiej Brytanii. Karykaturzyści zaczęli przedstawiać Blaira jako „pułdła” Busha.

Brytyjczycy energicznie protestowali, gdy stało się jasne, że Blair zamierza przyłączyć się do Busha w wojnie irackiej. Przeciwni byli też europejscy sojusznicy - Francja i Niemcy. Minister Robin Cook w proteście podał się do dymisji.

Blair wysłał do Iraku 45 tys. żołnierzy -

największy brytyjski kontyngent w ciągu 50 lat. Uzasadniał tę wojnę twierdzeniem, że Irak dysponował bronią masową zagłady. Okazało się potem, że takiej broni w Iraku nie było. Blair zdołał wybrać wybory także w 2005r. i tym samym rozpoczął trzecią kadencję na Downing Street.

W lipcu 2005r. islamscy zamachowcy zaatakowali w Londynie, zabijając 52 ludzi. Twierdzili, że do działania pchnęła ich polityka zagraniczna Blaira. Premier odpowiadał, że te terrorystyczne zamachy dowiodły słuszności jego twardego stanowiska wobec terroryzmu w kraju i za granicą.

PAP/WIKIPEDIA/AD

PONIEDZIAŁEK, 21 MAJA

БТ

06.10, 16.45 „Набережная Орфевр, 36”. Сериал
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.55

Новости.

07.05, 08.10 Доброе утро, Беларусь!

07.20, 08.20 Ты увидишь Первый!

07.25, 08.25, 14.50

Деловая жизнь.

07.45, 08.45 Зона X.

09.05, 19.55 Сериал

„Отчаянные домохозяйки”

09.50 „Панорама недели”

11.00, 17.45 Saga „Любовь как любовь”

12.10 Комедия „Кевин с Севера”

13.55 В мире моторов.

14.25 Вокруг планеты.

15.15, 19.20 Новости региона (Гродно)

15.30 Мультфильм.

15.45 Культурные люди.

16.15 Фигуры.

18.55, 01.15 Зона X.

19.35 Время спорта.

21.00 Панорама.

21.40 „Околованная Европа”. Видеофильм

22.05 Драма „Али”

01.20 Футбол. Лига чемпионов. Видеоурнал.

01.50 Все стихи.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.05 Наши новости.

07.05 „Наше утро”.

09.05 Контурсы.

10.10 Дыхание планеты”.

10.40 Ералаш.

11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.20 Новости спорта.

11.10 Комедия

„Посмотри, кто говорит”.

13.10 „Игорь Тальков. Никто не хотел убивать?”.

14.05 „Детективы”.

14.35 „Контрольная закупка”.

15.05 „Лолита. Без комплексов”.

16.15 „Шутка за шуткой”.

17.00 „История песни”.

18.20 Фильм „Друзья”.

18.55 Жди меня.

20.00 Время.

21.05 Ток-шоу „Выбор”.
22.00 Сериал „Остаться в живых”. II-ой сезон.
23.25 Фильм „Вечно молодой”.
01.10 „Бойцовский клуб”.

ЛАД

7:00 Утренняя подзарядка

8:00 „Сладкий плод”.

Телесериал.

8:50, 15:50 Новости культуры

9:00 В этот день

9:05, 18:30 Сериал

„Городской романс”

9:55 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Ключ к разгадке”

10:45 Хорошие новости

11:15 Телебарометр

11:35 „Орбиты жизни”.

Наталья Чуева

12:00 Вас вызывает Спортландия

12:40 Школа ремонта

13:25 Трагикомедия

„Небеса обетованные”

15:30 Док. сериал

„Миллион вопросов о природе”

16:10 Мультсериал

„Кругом шпионы-4”

16:35 Сериал

„Таинственный остров”

17:00 Док. сериал

„Архитектурные шедевры”. Закл.

серия 17:30 „Тема”.

Информационно-аналитическая программа

(Гродно).

18:10 „Числосбук” (Гродно)

18:30 Музыкальная страница.

19:25 Едим дома

20:00 Калыханка

20:20 Белорусское

времечко

21:20 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

23:00 Сериал „Опера.

Хроники убийного отдела-3”.

Фильм „Чужая”

22:20 Хоккей. Формула

игры

22:45 Хоккей. НХЛ. Матч

плей-офф. Детройт – Анахайм

08.45 „Большой завтрак”.
09.20 „Рожденные в СССР”.
10.00 „Спортивная неделя”.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 „24 часа”.
10.40 „Анфас”. Военно-патриотическая программа.

11.00, 18.25 „Пять минут до метро”. Телесериал.

12.00 „Фирменная история”. Телесериал.

13.00 „Есть контакт”.

13.50 „Частные истории”.

14.40 „Брати”. Мульт.

сериал.

15.05 „Секретные истории”.

„Луна: иная реальность”.

16.00 „Культурная жизнь” с

Александром Ефремовым.

16.50 „Бабий бунт”. Ток-шоу.

17.30 „Званный ужин 3”.

20.05 „СТВ-спорт”.

20.20 „Добрый вечер, малыши”.

20.30 „Добро пожаловать”.

20.50 „Солдаты 12”.

Телесериал.

22.00 „Репортер СТБ”.

22.55 „Чемпионат мира по ралли-2007”. Италия.

23.55 „Столичный футбол”.

00.25 Фильм „Балканкан”.

00.45 „Синемания”.

06.00 „Сегодня утром”.

09.00 „Смотр”.

09.30 „Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю”.

10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.

10.20 „Кулинарный поединок”.

11.20 „Квартирный вопрос”.

12.15 „Следствие вели...”.

13.30 Сериал „Адвокат”.

15.05 „Особо опасен”.

15.35, 18.35 „Обзор. Чрезвычайное происшествие”.

16.30 Сериал

„Возвращение Мухтара - 2”.

19.40 Сериал „Под

Большой Медведицей”.

20.55 Сериал „Улицы

разбитых фонарей - 6”.

22.30 Сериал „У.Е.”.

06.10 Первый крик

06.35 Встае день

06.40 Роликов на

свечи

07.00 Кавы или гербаты?

09.00, 13.00, 16.00, 20.30

Видеоуроки

09.15 Квадранс по 8м

09.35 Настольный гениус

09.55 Кавы или гербаты?

10.00 Будзик

11.30, 14.20 Местное

время. Вести-Москва.

11.50 Сериал „СМЕРТЬ

ШПИОНАМ”

12.45 Мелодрама

„САЛОМЕЯ”

13.40 ВЕСТИ.

ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

14.40 „Частная жизнь”.

Ток-шоу

15.30 Суд идет.

16.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ

ОБЛАСТЬ.

17.10 „Кулагин и

партнеры”.

17.45 Телесериал „Ангел-хранитель”.

18.50, 23.00 Вести-

Беларусь.

19.00 ВЕСТИ.

19.45 Спокойной ночи,

малыши!

19.55 Телесериал „Сонька

Золотая Ручка”.

21.00 Сериал „СМЕРТЬ

ШПИОНАМ”, закл.

серия.

22.00 Сериал „ЗАКОН И

ПОРЯДОК”. США.

23.10 ВЕСТИ +.

23.25 Эксперт.

23.35 „Этот пылкий

влюбленный. Владислав

Стрельчик”.

00.25 Фильм

„Патриотическая

комедия”.

06.00 „Сегодня утром”.

09.05 „Наше все”.

10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.

10.20 „Чистосердечное

признание”.

10.50 „Криминальная

Россия”.

11.15 Сериал

„Дальнобойщики”.

12.10 „Две правды”.

13.25, 19.40 Сериал „Под

Большой Медведицей”.

14.20, 20.50 Сериал

„Улицы разбитых

фонарей - 6”.

15.10 „Профессия-

репортер”.

22.00 Magnum; serial

13.25 Приключения

Tarzana; serial

13.55 Око в око з grizzly

Apostoł Kresów

350. rocznica śmierci św. Andrzeja Boboli

Świętowanie rocznicy śmierci św. Andrzeja Boboli w diecezji pińskiej rozpoczęło nowenną, którą odprawiano w dniach 7-15 maja, a 16 maja w Janowie (Iwanowo) odbyły się główne uroczystości z udziałem nuncjusza apostolskiego, biskupów Białorusi oraz licznych gości i wiernych diecezji.

Andrzej Bobola był typowym Polakiem. Porywczność, nieopanowanie i niecierpliwość ścierały się w nim z poświęceniem, gorliwością, umiejętnością znoszenia niewygód i ponadprzeciętną odwagą. Umiłował Chrystusa. Został męczennikiem i bohaterem.

Ród Bobolów należał do najstarszych w Polsce. Już w wieku XIII spotykamy Bobolów na Śląsku, a od wieku XIV również w Małopolsce, pieczętujących się herbem Leliwa. W wieku XVI należeli Bobolowie do szlachty średnio-zamożnej. Wyróżniali się jednak zawsze przywiązaniem do religii katolickiej.

Nasz święty urodził się prawdopodobnie 30 listopada 1591r. w Strachocinie k. Sanoka w szlacheckiej, głęboko wierzącej rodzinie. Ojciec jego miał brata, Andrzeja, który to wówczas piastował urząd podkomorzego koronnego na dworze króla Zygmunta III. Imion jego rodziców nie znamy. Ojciec miał prawdopodobnie imię Mikołaj. Nauki humanistyczne wstępne oraz średnie wraz z retoryką pobierał Andrzej w jednej ze szkół jezuickich, prawdopodobnie w Wilnie, w latach 1606-1611. Tu zdobył sztukę wymowy oraz znajomość języka greckiego, która mu ułatwiła rozczytywanie się w ojcach greckich i dyskusje z teologami prawosławnymi.

31 lipca 1611 roku zgłosił się do Towarzystwa Jezusowego. Po dwóch latach nowicjatu w Wilnie złożył śluby proste (1613). Następnie studiował filozofię na Akademii Wileńskiej (1613-1616). Po jej ukończeniu z wynikiem dobrym jako kleryk został przeznaczony do pracy pedagogicznej do jednego z kolegiów. Po dwóch latach nauczania

Św. Andrzej Bobola. Obraz w farze nowogródzkiej

Modlitwa do św. Andrzeja Boboli

Boże, który świętego Andrzeja, udęconego różnymi torturami za wyznawanie prawdziwej wiary, uwieńczyłeś chwalebnym męczeństwem, spraw, prosimy, abyśmy trwając w tej samej wierze gotowi byli raczej znieść wszystkie przeciwności, niż ponieść szkodę na duszy. Składamy Ci, Panie, nasze prośby, usilnie błagając, abyś dzięki zasługom świętego Andrzeja, męczennika, utwierdził nas w wyznawaniu prawdziwej wiary i udzielił swojemu Kościołowi darów jedności i pokoju. Oddając cześć świętemu Andrzejowi, męczennikowi, błagamy Cię, Panie, abyś za wstawiennictwem świętego Andrzeja, męczennika, owce, które zginęły, powróciły do prawdziwego Pasterza i karmiły się zbawiennym pokarmem. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

młodzieży w kolegium w Brunsberdze (w Braniewie), a potem w Pułtusk, wrócił na dalsze studia (teologiczne) na Akademię Wileńską (1618-1622), które uwieńczył święceniami kapłańskimi 12.III.1622r. Do trzeciej probacji przygotowywał się w Nieświeżu.

W latach 1623-1624 był rektorem kościoła, kazno-

dzieją, spowiednikiem, misjonarzem ludowym i prefektem młodzieży w Nieświeżu. Jako misjonarz o. Andrzej obchodził wioski, chrzczył, łączył pary małżeńskie oraz nawracał prawosławnych. W latach 1624-1630 kierował sodalicją mariańską w Wilnie i prowadził konferencje, wreszcie został rektorem kościoła

Św. Kazimierza. W latach 1630-1633 został przełożonym nowo założonego klasztoru w Bobrujsku. W latach 1633-1635 był moderatorem sodalicji mariańskiej wśród młodzieży w Połocku. W roku 1636 został mianowany kaznodzieją w Warszawie. W roku 1637 jest ponownie w Połocku, w latach 1638-1642 w Łomży, potem w Wilnie (1642-1643, 1646-1652), wreszcie w roku 1652 oddaje się pracy misyjnej w Pińsku. Tam też poniósł śmierć męczennską.

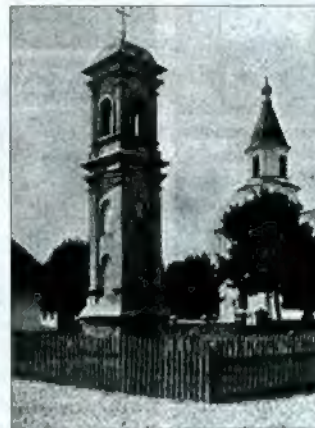
Czasy, w których przyszło pracować św. Andrzejowi, były bardzo burzliwe. Nieustanne wojny z Rosją, ze Szwecją, z Kozakami oraz Tatarami niszczyły kraj i wyludniały całe okolice. Do napięć politycznych, dołączyły się religijne. W „obronie” prawosławnych wystąpił wódz Kozaków, Piotr Konaszewicz, a po nim jeszcze gwałtowniej Bohdan Chmielnicki. Pińsk, jako miasto pogranicza, był szczególnie narażony. W maju 1657r. zajął je oddział kozacki pod dowództwem Jana Lichego. Najbardziej zagrożeni byli misjonarze o. Maffon i o. Bobola. Obaj ratowali się ucieczką, by uniknąć zemsty prawosławnych za to, że wielu z nich nawróciło na wiarę katolicką. 15 maja o. Maffon został ujęty w Horodcu przez oddział Zieleńckiego i Popeńki, i na miejscu zamordowany.

Św. Andrzej udał się do Janowa, odległego od Pińska 30 km. Stamtąd do wsi Peredil. 16 maja Kozacy wpadli do Janowa. Na wiadomość, że św. Andrzej jest w Peredilu, wzięli ze sobą przewodnika Jakuba Czweterynkę i puścili się za świętym w pogoń. Na prośbę mieszkańców wsi, którzy dowiedzieli się, że jest poszukiwany, chciał św. Andrzej użyczonemu mu wozem ratować się ucieczką. Kiedy jednak dojeżdżał do wsi Mogilno, napotkali na poszukującego go oddział kozacki. Uradowani Kozacy zdarli najpierw ze świętego suknię kapłańską i na pół obnażonego zaprowadzili pod płot. Przywiązano go do słupa zaczęli bić nahaniami. Była wiosna. Wieśniacy pracowali w polu. Byli więc tego świadkami. Namowami i groźbami starali się zmusić o. Andrzeja, by się wyparł wiary katolickiej. Kiedy ten stanowczo odmówił, oprawcy ucięli gałęzie wierzbowe, upleli z nich koronę na wzór Chrystusowej i włożyli ją na głowę kapłana, ściskając ją coraz mocniej, tak jednak, by nie pękła czaszka. Potem zaczęto świętego policzkować, aż wybito mu zęby. Wyrwano mu paznokcie i zdarto skórę z górnej części jego ręki. Po tych mękach Kozacy odwiązali od płotu ofiarę, okrzestili go sznurem, który przywiązali do koni i popędzając zwierzęta wlekli kapłana po drodze, kłując go

lancami.

W Janowie właśnie był targ. Zaczął gromadzić się tłum. Św. Andrzeja przyprawiano przed dowódcę. A oto dialog, jaki się między nim i jego ofiarą wywiązał: „Jesteś ty księdzem?” „Tak” - odpowiedział święty. - *Moja wiara prowadzi do zbawienia. Nawróćcie się*. Dowódca zamierzył się szablą i byłby zabił Świętego, gdyby ten nie zasłonił się ręką, która została zraniona. Zawleczono świętego do pobliskiej, miejskiej rzeźni, rozłożono go na stole i zaczęto palić jego ciało ogniem. Oprawcy następnie wycięli kapłanowi tonsurę na głowie do kości, na plecach wycięli mu skórę w formie ornatu. Rany posypywali siewką. Potem odcięto mu nos i wargi, wykłuto jedno oko. Kiedy zaś z bólu stał wzywał imienia Jezusa, w karku zrobiono otwór nożem i wycięto mu język. Wreszcie Męczennika powieszono nogami do góry i uderzeniem szabli zakończono jego katusze. Działo się to 16 maja 1657 roku.

Na wiadomość, że do Janowa zbliża się poważny oddział wojsk polskich, Kozacy wycofali się z miasta. Ciało męczennika przeniesiono do miejscowego kościoła. Stąd zabrali je jezuiti do Pińska i pochowali w podziemiach kościoła klasztorowego. Po latach o miejscu pochowania męczennika zapomniano. Dopiero święty ukazał się we śnie rektorowi kolegium pińskiego oraz wskazał

Miejsce męczennskiej śmierci świętego

miejsce w krypcie pod ołtarzem głównym, gdzie znajdował się jego grób. Było to 16 kwietnia 1702 roku. Ciało znalezione nietknięte rozkładem, mimo że znajdowało się w miejscu wilgotnym. Kiedy zaczęły mnożyć się cuda, podjęto starania o beatyfikację męczennika. Niestety, kasata jezuitów, wojny i rozbiory Polski przerwały starania. Dopiero papież Pius IX dokonał beatyfikacji o. Andrzeja 30 października 1853 roku.

Odnalezione relikwie świętego przenoszone były z miejsca na miejsce. Kiedy kościół i klasztor jezuitów przejęli prawosławni (1793), o. Gruber wyrobił u cara Aleksandra I zezwolenie na przeniesienie relikwii św. Andrzeja do Połocka (1808). Jednak już w roku 1820 zostali jezuiti z Po-

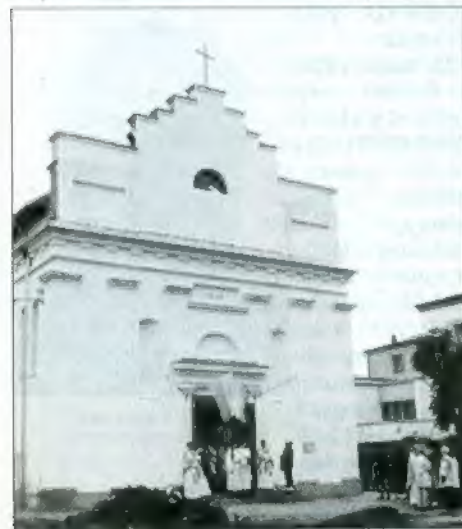
łocka usunięci. Wówczas opiekę nad ciałem świętego objęli pijarzy (1820-1830). Po ich kasacie relikwie przeniesiono do kościoła dominikanów. Po kasacie dominikanów (1864) straż nad ich kościołem przejęli księża diecezjalni. W roku 1917 przy udziale metropolity mohylewskiego, K. Roppa, dokonano przełożenia relikwii. Z tej okazji wyjęto trzy zębra i подарowano je jezuitom w Krakowie (kościół Św. Barbary) i do miejsc innych. W roku 1922 po wybuchu rewolucji rosyjskiej zmumifikowane ciało św. Andrzeja przewieziono do Moskwy, do muzeum medycznego.

W roku 1923 rząd rosyjski w zamian za pomoc żywnościową oddał święte szczątki męczennika Stolicy Apostolskiej do Rzymu. Umieszczono je w Watykanie w kaplicy Św. Matyldy, a w roku 1924 w kościele jezuitów di Gesu (Jezusa).

17 kwietnia 1938 roku w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego papież Pius XI dokonał uroczystej kanonizacji bł. Andrzeja. Z okazji 300-lecia śmierci męczennika (16.V.1957r.) papież Pius XII wydał encyklikę ku czci świętego. W roku 1938 relikwie zostały подарowane Warszawie i uroczystie przywiezione do Warszawy, gdzie spoczęły w kryształowej trumnie w kaplicy jezuitów przy ul. Rakowieckiej. W czasie ostatniej wojny, w roku 1939, dla bezpieczeństwa przeniesiono relikwie św. Andrzeja do kościoła jezuitów na Stare Miasto. W czasie pożaru tego kościoła przeniesiono je do kościoła dominikanów na Nowym Mieście, by je w roku 1945 ponownie umieścić w kaplicy przy ul. Rakowieckiej.

Św. Andrzej Bobola jest głównym patronem diecezji pińskiej. W 1925r., gdy założono diecezję pińską, bp Zygmunt Łoziński otrzymał pozwolenie Stolicy Apostolskiej, aby bł. Andrzeja Bobolę ogłoszono jej opiekunem. Od 1926r. w Janowie odbywały się uroczystości z udziałem bp. Zygmunta Łozińskiego, a potem - bpa Kazimierza Bukraby. Druga wojna światowa, reżim ateistyczny, repatriacja Polaków, zamiana kościoła w Janowie na magazyn, a potem na dom kultury i magazyn miejscowego komitetu wykonawczego - wszystko to hamowało rozwój kultu św. Andrzeja Boboli. Tylko po rejestracji parafii w 1991r. i zwrocie kościoła wiernym 21 października 1994r. życie religijne w tej miejscowości odnowiło się. Od 1990r. znów rozpoczęły się pielgrzymki do miejsca męczennskiej śmierci Apostoła Kresów. Dojeżdżali tu pielgrzymki z Polski, Anglii, Stanów Zjednoczonych, Argentyny, Australii, Ukrainy, a i z całej Białorusi.

Przygotowała
Tatiana ZALESKA

Janów 14.09.2000r.

Sanktuarium Św. Andrzeja Boboli. Warszawa. 1992r.

Córka Ziemi Nadniemeńskiej

W hołdzie Elizie Orzeszkowej

ciąg dalszy ze str. 1

Konsulat Generalny w Grodnie oraz Warszawskie Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Grodna zorganizowały w sali wystawowej przy ulicy noszącej imię pisarki wystawę „Ziemia rodzinna Elizy Orzeszkowej” w fotografii Elżbiety Dziuk i w malarstwie Natalii Łapkinej.

Podczas uroczystego otwarcia wystawy Andrzej Krętowski, Konsul Generalny RP w Grodnie, zwracając się do rodaków licznie zgromadzonych w sali wystawowej, zaznaczył: - *Ta wystawa świadczy o tym, że pamięć o Elizie Orzeszkowej jest w Grodnie wiecznie żywa. Nadanie jej honorowego obywatelstwa tego miasta świadczy o tym, że miała tu podczas swojego życia miejsce. Wiemy przecież, że pomagała osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Zorganizowała wielką akcję charytatywną po pożarze, który spowodował w Grodnie wiele szkód.*

Ta wystawa w Grodnie zapewne nie doszłaby do skutku bez ogromnego zaangażowania Wandy Renikowej, wiceprezes Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Grodna, która jest rodowitą grodnianką i z naszym miastem jest związana sercem.

Starania nadania Elizie

Podczas otwarcia wystawy

Orzeszkowej honorowego obywatelstwa trwały przez cały rok. W roku 1907 z okazji 40. rocznicy jej pracy literackiej zorganizowano w Grodnie spotkanie, podczas którego otrzymała tytuł. Oto fragment podziękowania, które Orzeszkowa wygłosiła podczas tej uroczystości: *„Nie w murach miasta tego wprawdzie ujrzałam światłość i ciemność tego świata,*

jak w jego bliskim pobliżu. Tu zbierałam część wspomnień dzieciństwa swego, tu potem bardzo znaczną część życia spędziłam. (...) Szczycić się będę tytułem honorowej obywatelki tego miasta dziś przez was mi udzielonym. Słodką mi będzie myśl, że imię moje wypisane u jednej z dróg, które je przeryniają, przypominać będzie przechodniom, gdy już tu

Eliza ORZESZKOWA, de domo Pawłowska, primo voto Orzeszkowa, secundo voto Nahorska, ps. E. O., Bąk (z Wa-Lit-No), Li... ka, Gabriela Litwinka. (ur. 6 czerwca 1841r. w Milkowszczyźnie koło Skidla w powiecie grodzieńskim), polska pisarka nurtu pozytywizmu. Urodziła się w zamożnej ziemiańskiej rodzinie pieczętującej się herbem Korwin, była młodszą córką adwokata Benedykta Pawłowskiego i Franciszki z Kamińskich, jego drugiej żony. W domu rodzinnym ojciec, o zainteresowaniach intelektualnych i wysokiej kulturze, zgromadził cenną galerię obrazów i bibliotekę liczącą kilka tysięcy tomów.

W 1905 roku rozważano przyznanie Elizie Orzeszkowej Nagrody Nobla wspólnie z Henrykiem Sienkiewiczem.

Twórczość:

1866 Obrazek z lat głodowych (opowiadanie debiutanckie), 1868 Ostatnia miłość, Z życia realisty, 1870 Na prowincji, W klatce, 1871 Cnotliwi, Pamiętnik Wacławy, 1872 Pan Graba, 1873 Na dnie sumienia, Marta, 1875 Eli Makower, 1876 Rodzina Brochwiczów, Pompalińscy, 1877 Maria, 1878 Meir Ezofowicz, 1879-1882 Z różnych sfer (zbiór nowel), 1881 Widma, Sylwek Cmentarnik, Zygmunt Ławicz i jego koledzy, 1882-1883 Bańka mydlana, Pierwotni, 1885 Niziny, Dziurdziowie, 1886 Mirtala, 1888 Nad Niemnem, Cham, Panna Antonina (zbiór nowel), W zimowy wieczór (zbiór nowel), 1891 Czciciel potęgi, Jędza, Bene nati, Westalka, 1893 Dwa bieguny, 1896 Melancholicy, Australczyk, 1898 Iskry (zbiór nowel), 1900 Argonauci, 1904 Ad astra, I pieśń niech zapłacze, 1910 Gloria victis (zbiór opowiadań, ostatnie dzieło Orzeszkowej).

nie będę, że kiedyś byłam”.

Zebrane na wystawie zdjęcia i obrazy opatrzone zostały fragmentami z pamiętnika Elizy Orzeszkowej, w którym wspomina swój ślub udzielony przez ks. Gintowta i opisuje bliskie jej sercu miejsciny - Lunę, Poniemuń, Miniewiczze, Świsłocz, Milkowszczyznę - oraz fragmentami jej listów i utworów.

„Pragniemy bardzo, by wszystkie te miejsca istniały w pamięci grodnian - powiedziała podczas otwarcia wystawy Wanda Renikowa. - *Uważamy, że Orzeszkowa jest wielką promotorką tej ziemi, musimy wszyscy o tym pamiętać i być jej wdzięczni.*”

Helena BOHDAN,
fot. J. WANIUKIEWICZ

WYBRANE DATY

18 maja - Międzynarodowy Dzień Muzeów

18 maja 1792 - rozpoczęła się wojna polsko-rosyjska

18 maja 1910 - zmarła Eliza ORZESZKOWA, polska pisarka

18 maja 1920 - urodził się Jan Paweł II, właśc. Karol Wojtyła, polski duchowny katolicki, arcybiskup krakowski, kardynał, papież

18 maja 1950 - urodziła się Natasza CZARMINSKA, polska piosenkarka, poetka, reżyser filmów dokumentalnych

19 maja 1890 - urodził się Wacław BOROWY, polski historyk literatury, krytyk literacki

19 maja 1912 - zmarł Bolesław PRUS, polski pisarz i publicysta okresu pozytywizmu

19 maja 1928 - urodził się Juliusz KULESZA, strzelec powstania warszawskiego, autor książek

19 maja 1939 - urodził się Tomasz SIKORSKI, polski kompozytor i pianista

19 maja 1950 - urodził się Wiesław GAWŁOWSKI, polski siatkarz, trener siatkówki, mistrz świata, mistrz olimpijski

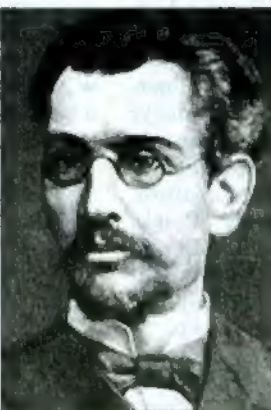
19 maja 1950 - urodził się Tadeusz ŚLUSARSKI, polski lekkoatleta (skoczek

Eliza Orzeszkowa

Jan Paweł II

Bolesław Prus

o tyczce), mistrz olimpijski

19 maja 1965 - zmarła Maria DĄBROWSKA, polska powieściopisarka

19 maja 1965 - urodziła się Małgorzata PIENKOWSKA, polska aktorka

19 maja 1977 - urodził się Bartek KASPRZYKOWSKI, polski aktor

19 maja 1981 - urodził się Mateusz DAMIĘCKI, polski aktor

20 maja 1648 - zmarł Władysław IV Waza, król Polski

20 maja 1792 - otwarto i poświęcono Cmentarz Powązkowski w Warszawie

20 maja 1881 - urodził się Władysław SIKORSKI, polski dowódca wojskowy i polityk

20 maja 1907 - urodziła się Wanda BRONISZEWSKA, polska zakonnica, stygmatyczka

20 maja 1927 - urodził się Franciszek MACHARSKI, polski duchowny, kardynał

20 maja 1931 - urodził się Marian JONKAJTYS, polski aktor, reżyser teatralny, pedagog, poeta

Maria Dąbrowska

Bartek Kasprzykowski

Władysław Sikorski

20 maja 1953 - urodził się Michał LISTKIEWICZ, polski sędzia piłkarski, działacz sportowy, prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej

20 maja 2006 - zmarła Anna CIEPIELEWSKA, polska aktorka

21 maja 1841 - zmarł Julian Ursyn NIEMCEWICZ, polski dramaturg, powieściopisarz, poeta i pamiętnikarz

21 maja 1930 - urodził się Sylwester CHECINSKI, polski scenarzysta i reżyser filmowy

22 maja 1842 - miała miejsce inauguracja pierwszej linii kolejowej na ziemiach polskich, między Wrocławiem i Oławą. Pierwszy pociąg nosił nazwę Silesia

22 maja 1911 - we Lwowie powstały pierwsze 4 drużyny skautowe powołane przez Andrzeja Małkowskiego, dając początek ruchowi harcerskiemu w Polsce

22 maja 1927 - urodził się Szymon KOBYLINSKI, polski grafik, rysownik, karykaturzysta, satyryk, historyk, scenograf

Marian Jonkajtys

Julian Ursyn Niemcewicz

Anna Ciepielewska

22 maja 1943 - zmarł Jan KRYSZTOF, żołnierz Armii Krajowej

23 maja 1788 - urodził się Dezydery Adam CHŁAPOWSKI, polski generał, uczestnik wojen napoleońskich i powstania listopadowego

23 maja 1842 - urodziła się Maria KONOPNICKA, polska poetka i nowelistka, autorka „Roty” - hymnu ZPB

23 maja 1865 - zmarł Stanisław BRZÓSKA, generał, naczelny kapelan wojsk powstańczych, dowódca w powstaniu styczniowym

23 maja 1883 - zmarł Cyprjan Kamil NORWID, polski poeta

23 maja 1923 - urodził się Przemysław BYSTRZYCKI, polski pisarz, skoczek cichoziemny

23 maja 1998 - zmarł Tony HALIK, polski podróżnik, dziennikarz, pisarz, operator filmowy, fotograf

24 maja 1543 - zmarł Mikołaj KOPERNIK, polski astronom

24 maja 1996 - zmarł Marek ROSTKOWSKI, historyk sztuki, polityk

Maria Konopnicka

Tony Halik

Mikołaj Kopernik

Polska stawia warunki

Rozmowa z polskim prezydentem, Lechem Kaczyńskim

Czy nie jest prawdą, że na politykę zagraniczną Unii Europejskiej mają wpływ jedynie dwa albo trzy najsilniejsze państwa? - pyta Lech Kaczyński.

Nicolas Sarkozy chce ograniczenia jednostronności w procesie decyzyjnym UE. Czy skłonny jest pan przyjąć na tę propozycję?

- W pewnym stopniu tak, ale nie w takim, jak to przewiduje obecny projekt konstytucji.

Odrzuca pan system głosowania podwójnej większości przewidziany w unijnej konstytucji? Czy będzie to dla pana warunkiem ponownej negocjacji traktatu?

- Tworzenie podstaw traktatu jest procesem dynamicznym. W obecnej chwili nie chciałbym mówić, w jakim momencie Polska mogłaby zawetować ten projekt. Ale wiem jedno: między systemem głosowania przyjętym w Traktacie Nicejskim, a tym zaproponowanym w ramach aktualnego projektu konstytucji europejskiej, istnieją olbrzymie różnice. Najbar-

Lech Kaczyński, prezydent RP

dziej skorzystałby z nim Niemcy, najwięcej straciła by Polska. Żaden kraj by tego nie zaakceptował.

To prawda, że obecny system głosowania jest dla nas bardzo sprzyjający. Możemy się zgodzić na pewne zmiany, ale w żadnym wypadku nie zaakceptujemy systemu głosowania przedstawionego w obecnym projekcie. Dla Polski to sprawa pierwszorzędnej wagi.

A jakie jest stanowisko Polski w sprawie powołania ministra spraw zagranicznych UE?

- Projekt konstytucji po-

suwa się w tej sprawie stanowczo za daleko. Unia już teraz prowadzi własną politykę zagraniczną. A to budzi wiele pytań: jakie kraje wpływają na tę wspólną politykę? Czy nie jest prawdą, że mają na nią wpływ jedynie dwa albo trzy najsilniejsze państwa w UE? Polska z wielką uwagą śledzi wszelkie działania Unii w tej dziedzinie, a zwłaszcza jej politykę wschodnią. Podczas ostatniego szczytu zająłem wyrażne stanowisko w tej sprawie podejmując ryzyko znalezienia się w mniejszości. Jeżeli minister spraw zagranicznych zostanie powołany, najsilniejsze państwa należące do UE nadal będą prowadzić swoją niezależną politykę, co sprawi, że w przypadku państw o mniejszym znaczeniu ich zdolność do prowadzenia własnej polityki zagranicznej spadłaby do zera.

Podczas ostatniej wizyty w Polsce niemieckiej kanclerz Angeli Merkel polscy komentatorzy jednogłośnie ogłosili ocieplenie stosunków na linii Warszawa-Berlin. Czy to ma szansę się utrzymać?

- Mam taką nadzieję. Ale istnieje w tej kwestii pewna sprzeczność. Moje stosunki z prezydentem Horstem Köhlerem i panią kanclerz Angellą Merkel są bardzo miłe, bardzo bezpośrednie. Nadal jednak istnieją problemy. Polska zaakceptowała pewne ustępstwa. Uznaliśmy przede wszystkim, że traktat konstytucyjny będzie poddany negocjacji, chociaż wolelibyśmy inne rozwiązanie, czyli napisanie projektu na nowo. Ale nasze wzajemne relacje napotykają dwie delikatne kwestie: gazociąg bałtycki oraz postępowania obywateli niemieckich - nie rządu - którzy podważają prawo własności dotyczące jednej trzeciej terytorium Polski. Na byłych ziemiach Prus Wschodnich toczy się obecnie 200 procesów w sprawie zwrotu majątku (wnioski o odszkodowania finansowe złożone przez niemiecki Związek Wypędzonych, ludzi wysiedlonych z terenów przynależnych Polsce po roku 1945r. - Le Monde). To trudny problem, zarówno pod względem psychologicznym, jak i gospodarczym.

A jednak w połowie

marca Angela Merkel zajęła w tej sprawie wyraźne stanowisko twierdząc, że nie poprze owych roszczeń.

- Tak, ale napotkaliśmy sprzeciw, kiedy poprosiliśmy rząd Angeli Merkel o podpisanie wspólnej deklaracji o bezpodstawności roszczeń.

Nowa, kontrowersyjna ustawa lustracyjna nakazuje polskiej elicie pod karą zwolnienia z pracy oświadczać lub zaprzeczać, że współpracowała z komunistyczną policją polityczną. 25 marca Parlament Europejski zareagował gwałtownie, kiedy europoseł Bronisław Geremek oznajmił, że może stracić swój mandat za odmowę złożenia deklaracji. Czy rozumie pan jego gest?

- Zrozumiałem, ale oceniam krytycznie. Uznaję zasługi pana Geremka, nie mogę jednak pochwalić gestu, który szkodzi Polsce. Jego wystąpienie stworzyło absurdalne wrażenie, że w Polsce zagrożona jest demokracja.

Nasz kraj musi rozwiązywać problemy, jakie inne kraje postkomunistyczne

rozwiązały już 15 lat temu. Nie widzę tu żadnego zamachu na godność człowieka. Nasze prawo jest łagodniejsze niż to, które obowiązywało na przykład w Niemczech.

A czy odstąpi pan od lustracji, jeżeli obradujący właśnie Trybunał Konstytucyjny uzna ustawę za sprzeczną z konstytucją?

- Bardzo mnie to zasmuci. To będzie oznaczało, że obywatele nie mają prawa znać swojej totalitarnej przeszłości, prawdy o reżimie, który zależał od sowieckiego imperializmu.

Jeżeli Trybunał Konstytucyjny pod wpływem różnych nacisków stwierdzi, że ustawa jest nielegalna, będzie to decyzja godna pożałowania, ale musimy się z nią zgodzić. Będę wówczas zmuszony zrobić to, od czego do chwili obecnej się wstrzymywałem: wnieść wniosek o nową ustawę, w ramach której otwarto by wszystkie archiwa komunistycznej służby bezpieczeństwa. W ten sposób teczki, te niezwykle drażliwe akta, stałyby się własnością publiczną.

Le Monde

WYWIAD

Nie można wszystkiego upublicznić

Rozmowa Kamila Durczoka z Andrzejem Paczkowskim

Bez zmiany konstytucji i kolejnych ustaw - ustawy o ochronie dóbr osobistych, o ochronie danych osobowych, nie można upubliczniać wszystkich danych - uważa prof. Andrzej Paczkowski.

Polityczne hasło ostatnich dni, panie profesorze, od orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego brzmi „Otworzyć archiwa IPN”. Czy to jest wykonalne?

- Wszystko jest wykonalne, jeżeli się ma odpowiednią wolę i instrumenty. Powstaje pytanie, czy to jest sensowne i pod jakimi warunkami to może być wykonane. Bo co to znaczy otworzyć?

Część tych głosów, które brzmiały, brzmi bardzo radykalnie: „Otworzyć na oścież. Otworzyć, pokazać wszystko co jest”. Dlatego pytam o tę wykonalność, bo po pierwsze to ogromna ilość rozmaitych dokumentów. Po drugie są w nich informacje, które - i tu pytanie, czy muszą być one znane szerokiej opinii publicznej?

- Niektóre nie mogą być znane, bo zakazuje tego nawet konstytucja, która mówi o ochronie dóbr osobistych, o ochronie godności człowieka. Niektóre informacje nie mogą być upubliczniane. Są odpowiednie ustawy także, które to regulują, nawet ta zakwestionowana przez Trybunał ustawa także o tym mówiła. Chociaż akurat w tym fragmencie Trybunał Konstytucyjny jej nie zakwestionował, że każdy ma prawo dostępu do dokumentów zgromadzonych w IPN dotyczących... I tu zaczyna się od prezydenta RP, a kończy na wojcie.

Ale chce pan powiedzieć

przez te zastrzeżenia, że to o czym mówią liderzy Platformy Obywatelskiej, czy Samoobrony paradoksalnie jednym głosem, że należy otworzyć wszystko i pokazać także te tzw. dane wrażliwe, czyli informacje o życiu intymnym. To jest wykonalne?

- Nie można bez zmiany konstytucji i kolejnych ustaw - ustawy o ochronie dóbr osobistych, ustawy o ochronie danych osobowych, nie można ich po prostu upubliczniać. One mogą być dostępne dla osób upoważnionych. Pojęcie upoważnienia tu może być rozszerzane np. na historyków, ale nie można ich w ogóle publicznie tzn. dla każdego otworzyć.

Czyli to jest niewykonalne na tym gruncie prawnym, żeby pokazywać wszystko - korespondencje prywatną, szczegóły z życia intymnego, podglądy, podsłuchy, informacje kto z kim sypiał, z kim pił.

- Tu nie chodzi o nośnik informacji, tylko o treść tej informacji. Ustawy, polskie przepisy wyraźnie mówią, że nie można pewnych rzeczy ujawniać, takich które dotyczą np. zachowania seksualnego, spraw intymnych, religii, pochodzenia narodowościowego i numeru PESEL. Numeru PESEL w dokumentach esbeckich na ogół nie było oczywiście. Technicznie jest to możliwe do zrobienia. Każdy taki dokument musi być przez archiwistów przejrzany i oni podejmują decyzję, czy znajdują się w nim informacje zastrzeżone przez inne ustawy.

Właśnie dlatego, panie profesorze, pytałem o wykonalność i pierwszym pytaniem pytałem, czy to jest możliwe,

czy to jest wykonalne, bo to są przecież ogromne ilości dokumentów.

- Technicznie jest to wykonalne, z tym, że zajmuje bardzo dużo czasu.

25 lat? 50? 30? 10?

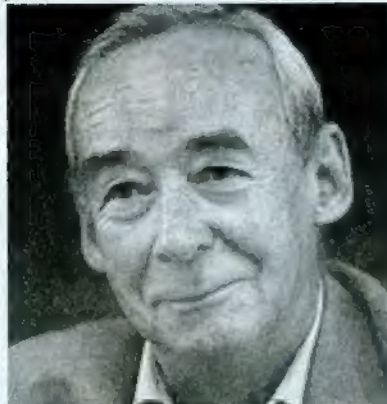
- Bez przesady. Jeżeli mówimy o tego typu informacjach to przede wszystkim trzeba powiedzieć, że to nie żadne 86 kilometrów, tylko nie więcej niż 10 kilometrów wchodzi w grę. To już jest znaczna różnica, bo tyle mniej więcej zajmują dokumenty operacyjne służby bezpieczeństwa, kontrwywiadu wojskowego, dokumenty wywiadu itd., w których są materiały operacyjne. To oczywiście bardzo redukuje. Ale we wszystkich archiwach tego typu dane są chronione i zawsze archiwista, także w archiwum państwowym, oddając czytelnikowi teczki z dokumentami, sprawdza czy nie ma w niej danych.

To jest pan z flamastrem, który będzie zamazywał tego typu dane?

- Jeżeli takie dane są, to powstaje problem, jak je wyeliminować. Jeżeli cały dokument składa się wyłącznie z takich informacji, to cały dokument się usuwa.

Pan zna w daleko większym stopniu zawartość archiwów IPN, niż politycy, czy przeciętni obywatele. Jak duża część tych dokumentów stanowią właśnie takie informacje wrażliwe?

- Z tych, które ja przejrzałem, to mogę powiedzieć, że prawie w ogóle nie ma takich informacji, poza danymi życiorysowymi, gdzie jest data urodzenia, narodowość, ale wyznania już np. właściwie w materiałach SB nie ma. Bardzo często

Andrzej PACZKOWSKI (ur. 1.10.1938r.) - prof. dr hab., polski historyk, profesor Collegium Civitas, kierownik Zakładu Historii Najnowszej w Instytucie Studiów Politycznych PAN, członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, członek zespołów redakcyjnych „Totalitarian Movements and Political Religions” (Frank Cass Publishers), „Cold War History” (Frank Cass Publishers), „Journal of Cold War Studies” (MIT Press).

rozpracowanie, albo teczka tajnego współpracownika zaczyna się od czegoś w rodzaju krótkiej ankiety personalnej: data urodzenia, imię, imię ojca, zawód, adres. To są dane osobowe, a nie osobiste, że tak powiem. Natomiast z tych materiałów, które ja przejrzałem, z rozpracowań, także tajnych współpracowników nie było tego wiele i to głównie się kręci wokół ludzi z opozycji. Mogę powiedzieć z czystym sumieniem, że tam właściwie w ogóle nie ma tego typu materiałów, które z tego powodu powinny być eliminowane z dostępu.

Myśli pan, że przy tak różnych spojrzeniach na lustrację, choć wyłączonych gene-

ralnym hasłem „Otworzyć archiwa”, możliwe jest stworzenie takiej ustawy dzisiaj, w tym Sejmie RP, wśród tych ugrupowań, która w taki cywilizowany sposób te archiwa by otwierała?

- Pod pewnymi warunkami być może tak. Dzisiaj pytany odpowiedziałem, co zrobić. Najpierw wziąć zimny prysznic, potem dwa tygodnie odczekać, a potem zacząć się zastanawiać, co zrobić, bo jeden kierunek działania to jest prowadzenie lustracji z tymi ograniczeniami, które Trybunał Konstytucyjny wymusił. Przeciwnie Trybunał nie zakazał prowadzenia lustracji. On tylko ograniczył liczbę osób, stanowisk, które mają być lustrowane oraz uznał, że oświadczenie lustracyjne powinno być zmienione. Osobną sprawą, która w ogóle nie była ruszona do tej pory to jest właśnie to, co się nazywa otwarciem publicznym dokumentów. Tzn., że każdy może mieć dostęp. W tej ustawie, którą Trybunał zakwestionował w części, np. nie zakwestionował tego artykułu 22, że każdy ma prawo wglądu w dokumenty dotyczące od prezydenta RP do wójta. Tego nie zakwestionował.

Czyli w tym sensie lustracja może się toczyć?

- I w tym sensie ona ma charakter powszechny dotyczący stanowisk jakby władczych w Polsce.

Tego zdania o prysznicu być może słuchał prezydent, bo co prawda pierwsze spotkanie odbyło się bardzo szybko, ale następne, jak powiedział prezydent Kaczyński, dopiero w przyszłym tygodniu. Być może za 10 dni, bo 10 dni nie robi żadnej różnicy.

- I słusznie.

Diękuję za rozmowę.

FOTO W Głosie

W turnieju szachowym walczyły różne pokolenia

Podziękowanie za aktywny udział w działalności KS "Batory" Włodzimierzowi Wieremiejczykowi składa prezes ZPB Józef Lucznik

Drużyna KS "Batory"

W dniach 11-13 maja w Grodnie odbył się VII Memoriał Szachowy im. J. Dabkusa. W tych zawodach pamięci znanego grodzieńskiego szachisty wzięli udział przedstawiciele z Białorusi, Polski i Szwecji. W kwalifikacji drużynowej pierwsze miejsce zajęła drużyna KS „Batory”, w składzie której byli: Włodzimierz Wieremiejczyk, Andrzej Gurbanow, Dymitr Wierzbicki, Anastazja Krawowska. Gratulacje!

TZ

Figura Matki Bożej Fatimskiej w katedrze pińskiej. 13.05.2007r.

© CATHOLICNEWS

Nie zgaśnie w wieczności

Na przeciągu ponad 10 lat swe-go istnienia Społeczne Zjednoczenie Grodzieńskiego Liceum Pedagogicznego „Nadzieja” założyło wiele dobrych tradycji. Wśród nich - wieloletnia opieka nad cmentarzem „Farny”.

Kiedy rozpoczynaliśmy pracę, cmentarz był obszernym zaniedbanym terytorium, porośniętym krzewami, trawą i drzewami. Nie były widoczne wśród nich pomniki...

W ostatnich latach mieszkańcy wiele zrobili w uporządkowaniu starego cmentarza. Dzisiaj ma on zadbane wygląd i stare pomniki przyciągają uwagę wielu przechodniów. Niektóre z tych pomników to prawdziwe dzieła sztuki.

Wiele z nich nie zachowało się: podczas porządkowania znajdowały się w ziemi, lata zasypały ich piaskiem i zmyły wodą.

Dwa razy w roku mamy możliwość oddać hołd przodkom i przekazać tradycję następnym pokoleniom. Dla nas jest ważne, że nasza akcja „Pamiętamy i szanujemy” przyciąga uwagę przychodzących na cmentarz osób, a niektórzy z nich dołączają do nas, szczególnie młodzież. Z wielką ciekawością uczniowie dowiadują się, że kaplica w centrum cmentarza jest pomnikiem architektury, a przylegająca

ulica Antonowa sformowała się do 1795r. (na planie miasta 1780r. jej jeszcze nie ma) i miała nazwę historyczną - Jerozolimską, od 1939r. - Tankistów, a potem - Antonowa. Często młodzież po raz pierwszy dowiaduje się, że na tym cmentarzu znajduje się grób znanej polskiej pisarki Elżyny Orzeszkowej.

W zjednoczeniu „Nadzieja” zawsze jest wiele chętnych do udziału w tej akcji. Członkowie organizacji mają zapotrzebowanie w takiej pracy.

W kwietniu mieli możliwość uczestniczyć w naszej akcji: Maria Gawrel, Anastazja Iwanowa, Tatiana Turankowa, Helena Nagorniewa, Tatiana Kowalczyk, Katarzyna Tumina, Anastazja Kisiel, Wiktoria Wieliczko, Paweł Żyłewicz, Eugeniusz Kudzin i in. Tradycję chrześcijańską uczczenia swoich przodków nasza młodzież do- stojnie kontynuuje.

Eugenia MIRONOWICZ, kierownik zjednoczenia „Nadzieja”

FOTO W Głosie

Grodzieński zespół „Caprice” broni tytułu ludowego. Ten zespół powstał w 1995r. jako kontynuacja białoruskiej tradycji kobiecego wykonania. Zespół ma swój niepowtarzalny image - w jego składzie są same dziewczyny, studentki i absolwentki wydziału sztuki Grodzieńskiego Państwowego Uniwersytetu im. Janki Kupały. To big band, w dorobku którego są teledyski, trzy kompakt, jaskrawe wystąpienia na festiwalach białoruskiej piosenki estradowej, festiwalu we Francji (m. Belfor) oraz występy w kraju i za granicą. Repertuar zespołu upiększają aranżacje utalentowanego muzyka Władimira Tkaczenki, a prowadzi zespół kierownik artystyczny Raisa Lewina.

W 2006r. w programie zespołu znalazły się utwory na-

szego znanego ziomka Czesława Niemeny: „Pod papugami”, „Gdzie to jest”, „Wspomnienie” i in.

Inf.wł.

Z LISTOW CZYTELNIKÓW

Błaganie

Matko Fatimska, Królowo Nasza!
U stóp Twoich naród cud Boży ogłasza.
Objawiłaś się dzieciom w dalekiej Fatimie,
Ze kto chce być zbawiony,
Niech kocha Najświętsze Syna Twego Imię.
Wiemy, wierzymy, żeś nas pokochała,
Zawsze nas strzegła i ochraniała.

Nadzieją Tyś naszą jedyną,
Nasze błaganie i modły do Ciebie płyną.
Bron od zguby naród, który Cię przyzywa,
Ratuj nasze dzieci, młodzież,
Matko Fatimska, Pani dobrotliwa,
Okaż Macierzyńską miłość Twą
My, rozproszeni po całym świecie
Prosimy o miłość dorosłych i dzieci.
Matko Fatimska, w tęczowym błękitcie
Bądź gwiazdą przewodnią na drogach

życia

Dla błądzących grzeszników
Dla chorych, cierpiących
I dla tych, Matko, Tobie ufających.
Matko, przed Tobą pochylamy głowy
Odważnie z Tobą przez życie pójdziemy
W Imię Jezusa i z Tobą, Matko kochana,
Na pewno szczęśliwi będziemy!

Regina KUCEWICZ, Grodno

Nasza stała czytelniczka Alina Okulewicz z rejonu lachowickiego w obwodzie brzeskim przysłała do redakcji modlitwę, którą odmawiają podczas majowych nabożeństw ku czci Matki Bożej. Tę modlitwę proponujemy również Państwu.

Tyś Królowo świata -
Dziś Twój miesiąc świeci,
Niech do Twego Majestatu
Dojdzie głos Twych dzieci.
Dzięki Ci, o przewładna Królowo,
Dzięki Ci za tę wiosnę nową,
Za ten maj.
Daj, niech z tą nową wiosną
Nowe cnoty w sercu wzrosną
O, Maryjo, daj.
Niech ten cudowny maj zielony,
Twym Imieniem uświęcony -
Żyźność da.
Niech pocieszy biednych braci,
Urodzajem ziemię niech wzbogaci
Wola Twa.
Zwróć Swe oczy w naszą stronę
O niebieska Królowo,
Przyjmij nas pod Swą obronę
Wraz z tą wiosną nową,
Przyjmij Pani po wszystkie wieki
Do Twej świętej opieki
Cały kraj.
Niech do serc naszych spłyną pociechy,
Niechaj zmyje wszystkie grzechy miesiąc maj.

Zwycięska dla Serbii

Eurowizja nadal wzbudza wielkie emocje

Reprezentantka Serbii, Marija Serifovic zwyciężyła w 52. Konkursie Piosenki Eurowizji, którego finał odbył się w stolicy Finlandii - Helsinkach.

W finale zorganizowanym w Hartwall Arena zaśpiewali przedstawiciele 24 krajów. Po raz trzeci z rzędu nie było wśród nich reprezentantów Polski; zespół The Jet Set odpadł podczas półfinału.

Serifovic wykonała nostalgiczną balladę „Molitva” jako 17. spośród 24 finalistów. Artystka była uważana za jednego z faworytów konkursu. Jej wykonanie uzyskało w sumie 268 punktów. Maksymalne noty Serbia dostała m.in. od widzów z Macedonii, Austrii, Finlandii, Chorwacji i Słowenii. - *Dziękuję, Europo!* - powiedziała artystka po ogłoszeniu werdyktu.

Start w wielkim finale miały zapewnić kraje, które w poprzednim konkursie zajęły pierwsze dziesięć miejsc oraz - niezależnie od wyników - tzw. „wielka czwórka”, czyli kraje wnoszące największy wkład finansowy do Europejskiej Unii Nadawców. Zaliczają się do nich: Wielka Brytania, Niemcy, Francja oraz Hiszpania. Jako pierwszy z półfinalistów wystąpił białoruski piosenkarz Dmitry Koldun

Marija Serifovic

z „Work Your Magic”.

W pierwszej piątce z największą ilością punktów znalazły się także: Ukraina, Rosja, Turcja i Bułgaria.

Zwycięzcę wskazali za pośrednictwem głosowania sms-owego i telefonicznego widzowie z krajów biorących udział w konkursie.

Dla zwycięzcy oprócz honorowego wyróżnienia Grand Prix organizatorzy przewidzieli nagrodę w postaci tygodniowego tournée po krajach Europy. Zgodnie z zasadami konkursu przyszłoroczny konkurs Eurowizji odbędzie się w Belgradzie.

PAP/AD

Dmitry Koldun zmusił tancerki do latania

FELIETON

Słowo się rzekło, będę pomnik budować!

Miałam o tym nie pisać, ale nosi mnie od piątej rano. Miałam zostawić to dla siebie, ale najwyraźniej nie potrafię. Miałam „Ale - la donna e mobile”. A wszak ze mnie donna na 110 proc.! I do tego ta wiosna-maj-piękny miesiąc. Taki majowy!

Jeżeli mam w czymś w życiu szczęście, takie nieprzeciętne, ogromne i niesamowite, to do poznawania cudownych ludzi. Mam dużo przyjaciół, wielu znajomych i naprawdę sporo dobrych dusz, które trzymają za mnie kciuki i życzą jak najlepiej. Niektórzy z tych cudownych istnień znikają na jakiś czas i pojawiają się, gdy trzeba i gdzie trzeba.

Jest osoba, która w wielu sprawach odmieniła moje życie. Zawsze mówię, że postawię mu kiedyś pomnik. Dzięki niemu polubiłam komputer (byłam zupełnym i całkowitym wrogiem), on nauczył mnie wielu rzeczy, między innymi tego, że jestem osobą zbyt roztrzępaną, by nie zapisywać sobie codziennie rano na karteczce rzeczy do zrobienia i zweryfikować wieczorem czy wszystko z niej zostało wykonane.

Był moim mistrzem, szefem, nauczycielem. Wprowadził mnie w małe-wielkie tajemnice biznesu, sprawił, że uwierzyłam w siebie. Był, jest i będzie zawsze moim przyjacielem. Był, jest i będzie zawsze częścią mego życia.

Był oczywiście zupełnie przypadkiem w San Francisco, gdy liżałam rany kardjologiczne (sercowe).

No, a wczoraj był w Warszawie. O tak! Nie ma przypadkowych przypadków!

W poniedziałek spotkałam się z Basią. Kolejna dobra dusza, z którą nawet rozmowa po kilku latach wygląda jakbyśmy widzieli się wczoraj.

We wtorek umówiliśmy się na obiad, a wczoraj - no właśnie. Wczoraj byłam na jednej z najcudowniejszych kolacji mojego życia. Basia, jej mąż Romek i Marco, zupełnie nieświadomy mojej obecności.

Karetką była zbędna, bo nie zemdlą na mój widok (pewnie trzymał się dzielnie by uniknąć usta-usta zrobionych przez Romka!), jednak nie udało się wybitnemu pokerzyście jakim jest ukryć zdziwienia.

Wspomnieniom nie było końca. Do jednego przyznać się muszę tym z Państwa, którzy czytają mnie po raz pierwszy. Jestem trochę zadziorna, trochę przekorna i bardzo nie lubię wszelkiego rodzaju rozkazów. Moją naturalną reakcją jest próba udowod-

nienia, że ja wiem lepiej. Ale mam też zainstalowany program, do którego Marco posiadał złoty klucz. Jest sposób, bym rozkazy wykonywała bez mrugnięcia okiem: muszę tylko być przekonana, że to ja jestem taka mądra. Proste?! Dla niego było!

Tak właśnie polubiłam komputer. Wcale nie musiałam go używać, ale mogłam i po jakimś czasie chciałam, i niemal płakałam, gdy po raz pierwszy komputer zastrajkował zmęczony super ilością super wirusów.

Jednym z pierwszych „dokumentów”, jaki łaskawie przygotowała, był list do szefa.

„Drogi Szefie, chciałam z góry przeprosić za wszystkie błędy, jakie popełnię i problemy, jakie z całą pewnością stworzę”. Mam go do dziś. Trzymam jak relikwię.

Infantylny? Jasne, że tak! I pewnie niezbyt profesjonalny, ale to chyba był początek tego niezwykłego czegoś, co nas połączyło.

A później było albo dobrze, albo lepiej.

W czasie, gdy pracowaliśmy razem, mój włoski nie był tak dobry, jak dziś i często myliłam włoski z francuskim. Stworzyłam wiele nowych słów. Właściwie w firmie mówiło się „moim” językiem. Z czego zdaje sobie sprawę dopiero dziś, bo wtedy przekonana byłam, że słowo „kolor” po włosku to „la culore”, a nie „il colore”. Taka włosko-francuska krzyżówka. Nie byłam też w stanie zapamiętać, jak mówi się „nad” (czy „na”) i „pod”. I tak, gdy Marco pytał, gdzie są dokumenty, odpowiadałam: „A niby gdzie mają być?! pod biurkiem!”

Nie wiem, czy ten tekst się spodoba, i kończę, bo jak się rozpiszę, to będzie kolejna książka, bo materiału ci u nas dostatek, ale do jednego chcę Państwa nakłonić: odszukajcie i skontaktujcie się z osobami, które wpłynęły na Wasze życie, za którymi tęsknicie, które nosicie w sercu. Każdy z nas kogoś takie ma! Na mojej liście jest o jedną osobę mniej!

Marianna DEMBIŃSKA
(fruująca NAD ziemią)

PS. Chciałam podziękować Basi i Romkowi za wczorajszy, cudowny wieczór.

PS2. Oraz kelnerom i kucharzom Villa Nuova w Wilanowie za pyszne jedzenie i nadzwyczajną obsługę.

PS3. I Tobie, Marco, za to, że jesteś.

PS4. I serdecznie pozdrawiam wszystkich tych, którzy choć raz uśmiechnęli się czytając moje teksty.

KACIK DZIECIĘCY

WIOSNA

Skąd się bierze u nas wiosna?

- pyta Pani dzieci.

Może zima ją przyniosła
w śniegowej zamieci?

Czy wyrosła wiosna w lesie

z maleńką sasanką?

Może babcia ją przyniosła

w koszyczku z pisanką?

A ja chętnie wam odpowiem

skąd wiosna na świecie:

Marzec w garncu ją gotował,

z kwiatów upłócił kwiecień.

Wiesław DRABIK

Majowy wiatr

W majowy wtorek, majowy wiatr
z odświętną miną do miasta wpadł.
Wszedł do kwaciarni przed ósmą tuż
i kupił bukiet z tysiąca róż.

Wszyscy zdziwieni patrzyli nań:

- Dla kogo kwiaty?

- Dla naszych mam!

Koło przedszkola przystanął wiatr
i każdej mamie podarował kwiat.

CZASDZIECI

Kubuś Puchatek

(tekst piosenki)

Już pora wstać,
wyruszyć z domu
Przyjaciela spotkać znów
Miły, okrągły, puchaty,
Bo to jest mój

Kubuś,
Puchatek Kubuś -
wśród roju pszczoł -
jak to niedźwiadków ród

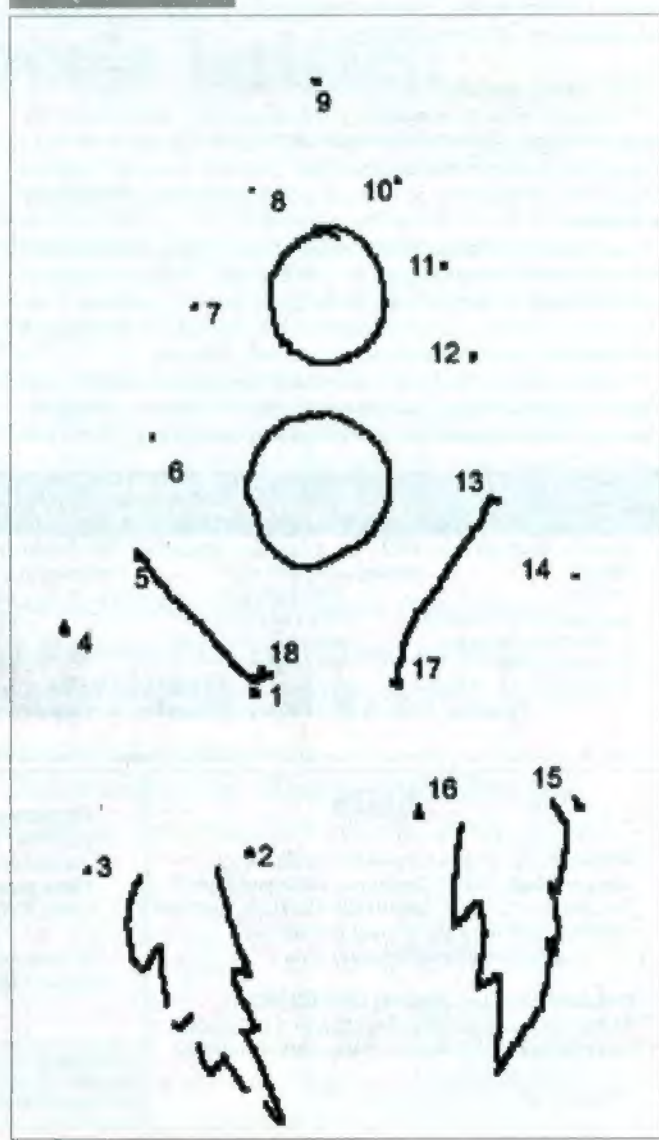
Kubuś - włazi bez trudu -
ramboli bamboli na dąb łasować miód.

Zabawa stały gość a przypomnijmy dość
To jest raz na jakiś czas
A gdy jesteś sam w domu wśród czterech ścian
Gdy coś ci doskwiera to masz przyjaciela

Kubuś, Puchatek Kubuś - gdziekolwiek byś szedł-
hej pójdę tam i ja
Kubuś i nie ma cudów, i jutro, i dziś, i ja,
i mój puchaty miś.

CZASDZIECI

POLĄCZ PUNKTY

Gratulacje

W dniu urodzin Kochanej Zonie,
Mamie i Babci
Teresie NOSKO

dziękujemy, że znosiłaś to, czego nie sposób było znieść, że robiłaś coś z niczego, że dawałaś, mając puste kieszenie, że kochałaś, gdy kochać nas się nie dało, że zarabiałaś pieniądze, aby nas wychować, że robiłaś rzeczy niemożliwe z uśmiechem (nawet gdy czasami drżała)...
Pragniemy tylko, byś zdrowa była,
By uśmiech gościł na ustach Twoich,
Byś z nami stu lat dożyła
I czuła miłość najbliższych swych!

kochająca rodzina

W dniu urodzin Szanownej Pani
Bernardzie PACYNIE

zyczymy wszystkiego, co najpiękniejsze i najlepsze: radosnych i pogodnych dni, pełnych szczęścia i miłości, aby każdy nadchodzący dzień był tym najwspanialszym dniem w życiu, dobrego zdrowia i błogosławieństwa Bożego najbliżsi i przyjaciele

Z okazji urodzin
Kochanej Mamusi
Marii GAJDEL

wiązankę najserdeczniejszych życzeń: dobrego zdrowia na długie lata, szczęścia, radości, sukcesów, jak najwięcej słonecznych dni, spełnienia najskrytszych marzeń oraz opieki Matki Bożej

składa rodzina

Czy pamiętasz, że...

21 maja - Jana, Karola
22 maja - Heleny, Rity
23 maja - Jana, Iwony
24 maja - NMP Wspomożycielki Wiernych
25 maja - Grzegorza, Bedy
26 maja - Filipa, Lamberta
27 maja - Zesłanie Ducha Świętego,
Augustyna, Juliana

Kącik gastronomiczny

Polędwica wieprzowa z brzoskwinia, groszkiem i orzeszkami

Składniki: 2 nieduże polędwice wieprzowe, 250 g suszonych śliwek kalifornijskich (lub 150 g śliwek kalifornijskich i 100 g śliwek polskich), 400 g białego wytrawnego wina, 2 łyżki masła, 2 łyżki maki, sól, pieprz, 1 opakowanie śmietany 22 proc. (180 g).

Jak przyrządzić?

Oplukane śliwki wkładamy do miseczki i zalewamy winem. Moczymy je w ten sposób ok. 1 godz. (polskie dłużej). Polędwicę kroimy na poprzeczne plastry grubości ponad 2 cm. Rozpłaszczamy je dłońmi po obu stronach i oprósza my maki.

Na patelni rozpuszczamy masło. Na gorący tłuszcz kładziemy mięso i rumienimy je z obu stron. Jeśli to konieczne, smaży my w 2 partiach. Składamy je na 1 patelnię i dolewamy 3/4 wina z namoczonych śliwek. Całość dusimy na delikatnym ogniu pod przykryciem ok. 20 min.

Po tym czasie z patelni odlewamy sos do garnuszka. Gotujemy go tak długo, aż odparuje ok. 1/4 swojej objętości. Połowę śliwek miażdżymy widelcem i dodajemy do wywa-

ru. Dokładamy śmietanę i rozprowadzamy z całością. Sos powinien stać się dość gęsty. Gdy konsystencja staje się właściwa, dodajemy resztę śliwek.

Solimy i dodajemy pieprz do smaku. Do sosu wkładamy mięso i grzejemy razem przez chwilę.

Jak podawać?

Najsmaczniejsza wydaje się z odrobiną ryżu. Inne dodatki są zbędne. Smak mięsa ze śliwkami stwarza całość, która nie wymaga uzupełnień. Dla tych, którzy uważają, że jednak konieczne są jakieś dodatki proponuję sałatkę z cykori i mandarynek z sosem vinaigrette.

O2/HB

Piosenka na życzenie

Wielka dama tańczy sama

J. KUKULSKI
M.KOMOROWSKA
z repertuaru Anny JANTAR

Wielka dama tańczy sama, z wielką damą igra czas
Na niedzielę zamówiła tort, wielka dama, wielki gest
Przyszła dola i niedola, przyszedł smutek, błądy gość
Rozłożyli wachlarz pełen trosk, zjedzą damie cały tort

Wielka dama znów tańczy sama, gubi czerwony szal
Cztery gamy dla wielkiej damy, a dalej tańczy czas
Wielka dama smutkiem pijana, polyka złote łyż
Wielka dama dumna i sama w sukni z wilgotnej mgły
Na na na, na na na, na na nana nana na...

Wielkiej damie na kolanie usiadł wielki, czarny kot
Mruży ślepią, liczy złote łyż, dama głodzi go pod włos
Poszła dola i niedola, poszedł smutek, srebrny pan
Wielka dama okręciła szal, no i dalej, dalej w tan

Wielka dama znów tańczy sama...
Na na na, na na na, na na nana nana na...

Ciekawostki

* Liczba gwiazd w naszej galaktyce - Drodze Mlecznej wynosi około 200 miliardów. Liczbę galaktyk w całym Wszechświecie szacuje się na 100 miliardów.

* Na dziś liczbę wszystkich księżyców w Układzie Słonecznym szacuje się na 102. Tylko Merkury i Wenus nie mają żadnych księżyców, a rekordzista - Saturn ma ich aż 33. Co ciekawe, największy z księżyców Saturna - Tytan jest większy od planety Merkury.

* Podczas reakcji syntezy jądrowej, zachodzącej na Słońcu, w każdej sekundzie 5 milionów ton materii zamienia nych jest na energię fotonów.

* Huragany wiejące na Neptunie są rekordowo gwałtowne. Wiatr potrafi tam wiać z prędkością 2000 km/h.

* Wszystkie 9 planet Układu Słonecznego stanowi mniej niż 1proc. masy Słońca. Największa planeta - Jowisz jest tak duża, że zmieściłaby w sobie pozostałe 8 planet wraz z ich księżycami.

CIEKAWOSTKI/TZ

Poszukiwanie

Poszukuję informacji o 17 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Bardzo bym prosił o wszelkie materiały na temat tej jednostki wojskowej, ponieważ mój dziadek był oficerem w tym pułku. Z góry dziękuję za wszelkie informacje.

Marek Pińsz
4155 VAHAN CT.
LANCASTER CA. 93536 USA
MPINIASZ@YAHOO.COM

Poezja czytelników

Maj i niezapominajki

W naszym pięknym kraju
Niezapominajki zawsze
kwitną w maju.
Maj to marzenie,
to miłość,
To cudowny w roku czas,
Który serca budzi
i przenika
Do radości i do szczęścia
Wzywa wszystkich nas.
W maju dzień
niezapominajki
Najpiękniejszych
kwiatków z bajki.
Maj to potoki przeczyste,
płynące
Niezapominajki kwitną
na łące.

Jak niebo błękitne, przejrzyste
I powietrze wiosenne czyste
To trel słowika w gaju,
To raj na ziemi w maju.

Już kwitną niezapominajki
Wiemy, że to kwiatki z bajki.
To błękit jasnego nieba
To piękny, drobny kwiatulek,
To szczęścia okruszek

Mówisz, że kochasz świat i mnie
Pamiętaj o tym i uśmiechaj się.
Niezapominajka kwitnie
nad potoczkiem

Patrzy swym złocistym oczkiem
I jednemu szepcze skromnie
Nie zapomnij, uśmiechaj się
do mnie.

Uśmiechaj się rano, wieczorem
Świat z uśmiechem piękniejszy
Otworzy się przed nami,
Jak kwiatulek błękitny
Ze złocistymi oczkami.

Regina KUCEWICZ, Grodno

Śmiech to zdrowie!

Powracającego późnym
wieczorem do domu męża
wita żona z walkiem.

- Ty, łajdaku, masz na
twarzy sminkę!
- To nie sminka, to krew.
Potrafił mnie samochód.
- No... masz szczęście.

***

(K) atolik próbuje wytłumaczyć (A) teście, co to jest cud:

K - No, na przykład jak
jakiś człowiek spadnie z 50-
m wieży i nic mu się nie
stanie.

A - No... to jest przypadek.
K - Ok, a jak on wejdzie
na tę wieżę, skoczy i dalej
nic się nie stanie?

A - Mmmm... to jest szczę-
ście.

K - O rany, a jak trzeci
raz skoczy z tej wieży i nic?!

A - Przyzwyczajenie.

***

Biznesmen tłumaczy swo-
jej żonie najnowszy interes:

- Podpisujemy umowę na
trzy lata. On daje pienią-
dze, ja doświadczenie.

- No, a co będzie za trzy
lata?

- On będzie miał do-
świadczenie, a ja pienią-
dze...

***

Chłopak demonstruje
dziewczyźnie swoją siłę woli
i umiejętność przewidywa-
nia przyszłości. Stoją na ro-
gu ulicy i chłopak mówi:

- Widzisz to okno na dru-
gim piętrze? Za chwilę

otworzy je facet w brudnej
podkoszulce.

Rzeczywiście, za chwilę
otwiera się okno i widać fa-
ceta w brudnej podkoszulce.

- A teraz ten facet odej-
dzie od okna, ale potem
znowu do niego podejdzie
i wyjrzy na ulicę.

Dzieje się tak, jak mówi
chłopak.

- A teraz ten facet wyrzu-
ci przez okno kolorowy tele-
wizor.

Ale tym razem facet pod-
chodzi do okna, potem od-
chodzi, znowu podchodzi.
Na jego twarzy wyraźnie
rysuje się cierpienie. Wresz-
cie podchodzi do okna, wy-
chyla się i krzyczy:

- Ale ja nie mam koloro-
wego telewizora!

***

Chirurg, inżynier budow-
lany i informatyk dyskutowa-
li, jaki zawód był pierw-
szy na świecie.

- Na początku był chirurg

- mówi chirurg - dlatego, że
z zębów mężczyzny została
zrobiona kobieta, kto to
mógł zrobić, jak nie chi-
rurg?

- Nie, na początku był in-
żynier budowlany - mówi
inżynier budowlany, - prze-
cież wcześniej był chaos

i ktoś z tego chaosu zbudowa-
wał świat, kto jak nie inży-
nier budowlany?

- Zaraz, zaraz - mówi in-
formatyk, - ale przecież ten
chaos też ktoś musiał stwo-
rzyć!

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi”
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznadniena@mail.grodno.by
glosznadniena@yahoo.com

Redaktor naczelny: Andrzej DUBIKOWSKI
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora
naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji),
Helena Bohdan
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz

Prenumeratę można zamówić w każdym urzędzie
pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego
miesiąca).
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi
3 000 BYB.

© Głos znad Niemna. Wszystkie prawa zastrzeżone
(łącznie z tłumaczeniem na języki obce)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są
zbieżne z poglądami redakcji. Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega
sobie prawo do skracania, adiacji materiałów i zmiany tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów

Drobne ogłoszenia
w Głosie dla
mieszkańców
Grodna
pod
całodobowym
numerem
telefonu
066.

ZADZWOŹ

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 4 друкаваныя аркушы Заказ № - 2245 Наклад 2700 асобнік.
Штотыднёвік "Глос знад Немна" (на польскай мове) ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства
"Гродзенская друкарня" Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 4.01.2007 у 1500
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцый дзяпазітываў

Бądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa
telefony od godz.
9.00 do 18.00,
tel. (0152)72-31-69

